

S. Sayısı : 14

1939

**DEVLET DEMİRYOLLARI VE
LİMANLARI U. M. BÜTÇESİ**

**Devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğü 1939
malî yılı bütçe kanunu lâiyhası ve bütçe encümeni
mazbatası (1/3)**

T. C.
Başvekâlet
Kaarrlar Müdürlüğü
Sayı : 6/900

28 - II - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İcra Vekilleri Heyetinin 27 - II - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Devlet demiryolları ve limanları umum müdürlüğü 1939 malî yılı na aid bütçe kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Dr. R. Saydam

1939 malî yılı bütçesi hakkında umumî mutalaa

(I)

Bütçenin tahlili

1939 bütçesi (39 130 000) liradır.

Bu bütçeyi tahlil edersek (hakikî işletme masrafı) ile (hakikî işletme masrafının dışında kalan masraflar) ı şöyle görürüz :

Hakikî işletme masrafının dışında olarak normal bütçenin içinde yer almış bulunan masraflar şunlardır :

a) Satın alınan hatların taksit bedeli	4 532 420
b) Hususî kanunu mucibince Sivas atelyesi için satın alınan 2,5 milyon liralık tezgâhların bakiyesi olarak 1939 bütçesinden ödenmesi zarurî olan	1 509 879
c) Lokomotif ve vagon tezyid ve tedid programının tatbikinden olarak kanunu mahsusu mucibince 3 senede teslim edilmek ve 6 senede ödenmek üzere ismarlanmış olan (16) milyon liralık lokomotif ve vagon bedelinden senesi içinde ödenmesi lâzım olan	2 850 000
ç) Hususî kanunu mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına verilen % 1	387 425

ki ceman hakikî işletme masrafının dışında olarak 9 279 724 liranın normal bütçede yer almış bulunduğu görülür.

Bundan başka :

Masraf bütçesinde ayrı bir fasıl ve madde halinde yer tutmamakla beraber Devlet demiryolları masraf bütçesini yükselttiği için masraf bütçesine dahil gibi mü-talea edilmesi lâzımgelen şu rakamları da nazarı dikkate almak zaruridir, ki o da şunlardır :

a) Kanunu mahsusu mucibince senelik meccanî posta nakliyatı	740 000 ilâ 1 000 000
b) Hususî kanunu mucibince askerî sülüs nakliyatı (Efrad ve zabitan hariç olduğu halde seyri hafif eşya ve malzeme nakliyatı).	1 000 000 » 1 000 000
c) Hususî kanun mucibince meccanî muhacir nakliyatı	270 000 » 300 000
ç) Hususî kanunu mucibince Kırşehir yer sarsıntısı fe-lâketine uğrayan köylerin inşa malzemesinin meccanen nakli	100 000 » 100 000
	<hr/>
ki ceman	2 110 000 2 400 000

(2) milyon küsur lira tutan masrafın da masraf bütçesinden ödendiğine göre Devlet demiryolları bütçesinin içinde hakikî işletme masrafları hiç bir alâkası olmayan (11,5) milyon liralık bir para normal bütçede yer tutmuş bulunmaktadır, ki bütçemizin tam % 30 u dur.

Bu mikdarı bütçemizin yekûnu olan (39 130 000) liradan çıkarınca hakikî işletme masrafları karşılığı olarak ancak:

(27 630 000) lira kalır ki bu da bizim hatlarımız gibi kendisine her sene yeni, yeni hatlar yapıp katılmakta olması yüzünden henüz tam istikrarını bulmamış ve yine bu yüzden personeli de işinin istediği meleke ve ihtisasa varacak kadar bir zaman geçirmemiş olan demiryollarımız için asgarî bir işletme masrafıdır, denebilir.

*
* *

(II)

1939 malî yılı bütçesinin 1938 bütçesinden farkı ve sebepleri:

1938 bütçemiz (35 789 400) lira idi.

1939 bütçemiz (39 130 000) liradır.

İkisi arasında (3) milyon küsur bin liralık bir fark vardır.

Bu farkın sebepleri yukarıda da arzedildiği üzere:

1 — Sivas atelyesi tezgâhları için hususî kanunu mucibince 1939 malî yılı içinde ödeneceği tesbit edilen bakiye «1 509 879» liradır.

2 — Yine hususî kanunu mucibince sipariş edilen (16) milyon liralık lokomotif ve vagon bedelinden 1939 malî yılı içinde ödenmesi kanun ve mukavele icabından olan «2 850 000» ilra olmak üzere ceman «4 359 879» lira normal bütçemizde yer almıştır.

3 — Hatlarımız, içinde bulunduğumuz 1938 malî senesi zarfında Divrik - Erzincan kısmı da işletmeye açılarak (6 718) kilometreye varmıştır.

1939 son baharında da Erzuruma kadar işletmeye açılacağından ve Diyarbakır Cizre kısmında bir kısım işletmeye açılacağından hatlarımızın uzunluğu kesirsiz (7000) kilometreyi bulacaktır.

4 — Diğer taraftan, iş hacmi de artmıştır. Meselâ :

a) 1937 nin ilk altı ayında yapılan tren adedi 93542 iken
1938 zin ilk altı ayında yapılan tren adedi 100988 ze çıkmıştır.

b) 1937 nin ilk 6 ayında tren Km. adedi 7 085 767 iken
1938 zin ilk 6 ayında tren Km. adedi 8 099 739 za çıkmıştır.

Bu rakamlar 1937 malî yılının ilk altı ayına nisbetle 1938 in ilk altı ayında iş hacminin % 15 derecesinde arttığını göstermiştir.

5 — İçinde bulunduğumuz 1938 yılının ilk altı aylık tren kilometresine nisbetle önümüzdeki 1939 yılı zarfında yapılacak tren kilometresinin : (16) milyonu bulacağı hesap edilmiştir. Çünkü:

İçinde bulunduğumuz senenin ilk altı ayında (8) milyon tren kilometre yapılmıştır ve 1938 malî yılının sonuna kadar bunun (16) milyonu bulması kuvvetle muhtemeldir.

Nitekim :

1937 nin ilk altı ayında (7 085 000) tren kilometresi yapılmış ve sene sonunda bu (14 100 000) ni bulmuştur.

6 — Önümüzdeki yıl mahsul ve ekim bakımından geçen seneden kötü değil, bilâkis kış zerriyatı bakımından daha iyi bir vaziyette olduğu meteoroloji tarassudatı neticesile sabittir.

7 — Gerek hatlarımızın bu yolda uzayışı ve gerek iş hacminin bu suretle artışı ve gerekse önümüzdeki yıl mahsulâtının daha verimli bir ihtimal göstermesi; bir taraftan personelin arttırılmasını, diğer taraftan kömür ve sair müstehlek maddelerin; lokomotif ve vagon tamiri ve yol bakım ve tamir işlerinin de artmasını zarurî kılmıştır.

Meselâ :

a) 1938 malî yılı için 370 lokomotif, 720 yolcu ve 3000 yük vagonu tamiri için tahsisat konduğu halde 1939 malî senesinde 425 lokomotif, 800 yolcu ve 3200 yük vagonu tamiri için tahsisat konmuştur.

b) Kömür ve sair müstehlek maddeler tahsisatı da iş hacminin bu artışına muvazi olarak artmıştır. Geçen sene 308 000 ton olan kömür bu sene 352 000 tona çıkmıştır. (Stok ihtiyacı hariç)

c) Personelimizin halen mevcut kadromuza göre 16 600 dür. Teklif edilen kadro kabul buyurulduğu takdirde bu mikdar 1939 senesi için ancak 18 000 ni bulacaktır.

Yani iş hacmi % 15 arttığı ve hatlarımıza da Erzincan - Erzurum arasındaki 212 küsur kilometrelik kısım katılmış olduğu halde personelimiz ancak (% 8,8) nisbetinde artmış olacaktır.

Bu da bu günkü işletme şartlarımız ve iş hacmi bakımından asgarî bir haddedir. Bunun delili şu rakamlardır :

	Kilometre başına düşen personel	Beher 1000 tren Km. başına düşen personel
Türkiye	2,58	1,13
Almanya	12,92	0,85
Çekoslovakya	11,66	1,15
Macaristan	6,86	1,27
Fransa	9,81	1,18
İtalya	7,94	0,80
Polonya	9,16	1,54
Bulgaristan	5,31	1,35
Romanya	7,51	1,22
Yugoslavya	7,86	1,37
Yunanistan	4,54	1,46

Bu rakamlar beynelmilel demiryollar ittihadının en son neşrettiği (Demiryol istatistik bülteninin 152 : 159 nu sahifelerinden alınmıştır).

Bu rakamlar gösteriyor ki bu (10) memleketten Almanya ve İtalyadan sonra en az personel kullanan memleket Türkiye Cumhuriyeti Devlet demiryollarıdır.

(Gerek «kilometre başına» düşen gerek daha doğru olarak «beher bin ve kilometre» ye düşen nisbet bakımından).

Yıldan yıla iş hacmi büyüdükçe memurlarımızın adedini de git gide yükseltmek zarureti karşısındayız.

Bununla beraber bütçenin ücret fashındaki geçen seneye nazaran fazlalık yalnız personel adedinin artışından değil bir de 1939 yılı içinde ehliyet ve liyakatleri sabit olacak ve müddetlerini doldurmuş olan memurlardan terfi edeceklerin terfi payları ve yine barem kanunu mucibince iki senede bir memurlara yapılmakta olan kademe zamları da bu farkın içine dahildir.

Masraf bütçesi yekûmuna nisbetle acaba ücret, yevmiye, ikramiye, tazminat, harcırâh vesair suretlerle personele hasr ve tahsis edilen nisbet nedir? Ve bu nisbet başka memleketlere nazaran ne vaziyettedir:

Meselesi de tedkik edilince varılan netice aşağıdaki rakamlarla tesbit edilmiştir.

Personel masrafının umumî masrafa % de nisbeti:

Türkiye	% 41,52
Almanya	% 61,9
Çekoslovakya	% 59,8
Fransa	% 59,6
İtalya	% 50,8
Macaristan	% 64,9
Polonya	% 69,2
Romanya	% 49,5
Yunanistan	% 66,1
Yugoslavya	% 63,6
Bulgaristan	% 36,0

Bu mukayeseli rakamlar gösterir ki gerek Balkanlarda ve gerek orta ve garbî Avrupada Bulgaristandan sonra umum masraf bütçelerine nisbetle personele en az pay düşen memleket Türkiye Cümhuriyeti Devlet demiryollarıdır.

Bu rakamlar da (Beynelmilel demiryol ittihadının en son neşrettiği, demiryollar istatistik bülteninin 102 : 115 nci sahifelerinden alınmıştır).

(III)

Bütçe kanunumuzun 5 nci maddesi

- a) Bütçe kanununun 5 nci maddesinde Umumî idare binasının ikmalî inşaatı,
- b) Sivas atelyelerinin lojman ve sair ilâve edilecek kısımları,
- c) Beş senelik tamamlayıcı tesisat programından 1939 da yapılacak işler,
- ç) Rayları eskimiş yollarımızın ray ve üst yapı tezdidi programına devam,
- d) Sivas atelyesinden gayri atelyelerimiz için tezgâh ve takım alât ve edevatı gibi.

Kısmen sermayeyi yükseltici ve kısmen tahdid edici yeni tesis ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere (8 000 000) liraya kadar taahhüde girişmek ve sarfiyat yapmak salâhiyeti istenmiştir.

Bu mikdar geçen seneki bütçe kanununun 5 nci maddesinde de: (8 363 000) lira idi.

Bu (8 000 000) liralık ve bir nevi fevkalâde bütçe denilebilecek olan tahsisatın nasıl karşılanabileceği de şu suretle hesap ve tahmin edilmiştir:

1937 malî yılından 1938 malî yılına (5 746 000) lira banka ve vezne mevcudu ile girdik.

1938 malî yılının ilk altı ayında muhammen gelirimize nisbetle (1 000 000) lira bir fazlalık müşahede ettik.

Bu senenin mütebaki aylarında da şimdiye kadarki gidişe göre en az (1 000 000) lira daha muhammen gelir fazlası elde edebileceğimizi umuyoruz.

1938 bütçe kanununun 5 nci maddesindeki (8 363 000) liraya kadar olan salâhiyetten içinde bulunduğumuz bu sene giriştiğimiz taahhüdata mukabil ancak (4 500 000) lirasını sarfedebileceğimizi hesap ettik.

Bu takdirde 1939 malî yılına en az (3.½ - 4) milyon liralık bir banka ve vezne mevcudu ile girebileceğimiz neticesine vardık.

Önümüzdeki senenin muhtemel varidat fazlasını da buna ilâve ederek (8 000 000) liralık salâhiyet almak kararına vardık.

Masraf bütçesine aid buraya kadar arzettiğimiz sebeplerle, masraf bütçemizin karakterini kısaca arzetmiş bulunuyoruz.

(IV)

Gelir bütçemize gelince :

Masraf bütçemizin hesabında olduğu gibi gelir bütçemizin tahmininde de ölçü olarak tren kilometreyi bulduk.

1932 den 1936 sonuna kadar beş senelik umumî gelirimizin tren kilometre başına düşen rakamlarının vasatisini (252) kuruş olduğunu gördük.

1937 malî yılının geliri olarak son tesbit edilen (35 570 000) liranın aynı sene yapılan (14) milyon tren kilometresine taksim edince tren kilometre başına umumî vasatî hasılatın (254) kuruş ettiğini gördük.

Bundan başka 1938 zin ilk altı ayında yapılan (8 099 739) tren kilometresine mukabil (20 165 509) lira hasılat alındığı ve bunu da (8 099 739) tren kilometresine taksim edince içinde bulunduğumuz bu senenin ilk altı ayında da tren kilometresi başına (249) kuruş hasılat payı düştüğünü müşahede ettik.

Gerek hatlarımızın daha ziyade uzaması gerek Karabük fabrikası, Divriki demir ve Ergani bakır ve krom nakliyatının önümüzdeki sene daha ziyade artması ve Erzurum - Divriki arası nakliyatının da yeni olarak katılması; geçirmekte olduğumuz hava şartlarının geçen seneden daha fena olmaması gibi sebeplerle 1939 da en az (16) milyon tren kilometresi yapılacağını tahmin ve hesap edince tren kilometresi başına da en az umumî olarak (245) kuruş gelir temin edebileceğimizi yukarıdaki rakamlara ve geçirdiğimiz tecrübelerle istinaden tahmin ettik. Ve bu suretle gelir bütçemizi de (39 130 000) lira olarak tesbit ve teklif eyedik.

Buraya kadar olan umumî mütaleamızla 1939 bütçemizin gerek masraf ve gerek gelir kısımlarının umumî tablosunu çizmeğe çalıştık.

Gerek gelir ve gerek masraf bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddelerinin ne suret ve nisbette tesbit edildiğini gösteren sebepler her fasıl ve madde sırasile ayrıca aşağıda yazılmıştır. Tedkik ve kabulünü rica ederiz.

1939 malî yılı bütçe kanunu projesi esbabı mucibesi

Madde 1 : Bu madde; Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 1939 malî yılı içinde yapacağı bilûmum işletme hidematı için (39 130 000) liralık masrafa karşılık olarak verilecek tahsisatını tayin etmekte olup (A) işaretli cedvelde fasıl ve maddeleri ve mahiyetleri görülen bu masrafların her birinin mevki, mahiyetleri ve fazlalıkla noksanlıkları her maddeye mahsus müselsel ve mufasal bir esbabı mucibede arzedilmiş ve ayrıca ilâştirilmişdir.

Madde 2 : Bu madde; Umum müdürlüğün birinci maddedeki masraflarına karşılık olarak 1939 malî yılı içinde cibayet ve tahsil edeceği (39 130 000) liralık varidat muhammenatını göstermekte olup (B) işaretli cedvelde fasıl ve maddeleri ve mahiyetleri gösterilen bu muhammenatın her biri hakkında yazılan esbabı mucibe ayrıca ilâştirilmişdir.

Madde 3 : Bu madde, Umum müdürlüğün 1939 malî yılı daimî memur ve müstahdemlerle nakil vasıtalarına aid olan kadroların (C) işaretli cedvelde gösterildiğine dair olup bu cedveldeki geçen seneye nazaran memur ve müstahdem adedinde görülen fazlalıklar (A) cedvelinin fasıl ve maddelerinde sırasile arz ve izah edilmiştir.

Nakil vasıtalarında görülen kamyonlar, mağazaların malzeme nakliyatında kullanılmaktadır. Bisikletler de merkezi idareleri şehirlere uzak olan bazı işletmelerin şehirlerle olan muhaberat ve evrak işlerinin süratle ifasını temin için kon-

muş olup bu maksadla 1939 senesi için bir de motosiklet ilâvesine lüzum ve mecburiyet görülmüştür.

Madde 4 : Bu madde; Umum müdürlük tarafından işletilmekte olan demiryollar ve diğer motörlü vasıtalar, limanlar, iskeleler ve maden ocaklarının varidat ve hasılatının bunlara mahsus kanun ve nizamnamesi dairesinde 1939 malî yılında da tahsilini teminen aynen teklif edilmiştir.

Madde 5 : Fevkalâde inşaat, tesisat ve tevsiat için geçen senelerde olduğu gibi sekiz milyon liralık teahhüdât ve sarfiyat icrası için salâhiyet istenilmiştir.

Bunun;

Umumî idare binasının ikmalî inşasına	500 000
Sivas atelyeleri inşaatının ikmalile tevsiat ve tesisatına	750 000
Muhtelif tamamlayıcı tesisata	1 967 000
	<hr/>
	3 217 000

Aid olmak üzere ceman 3 217 000 lirası 1938 malî yılı bütçe kanununun 5 nci maddesile yapılan teahhüdlerin 1939 senesine devreden bakiyesi olup mütebaki 4 783 000 lirası yeniden yapılacak işler içindir.

Gerek bu teahhüdlerin mahiyetleri ve gerek ne suretle karşılanacağı esbabı mucibinin umumî mütaleasında tebarüz ettirilmiş olduğu için burada ayrıca tafsilât itasından kaçınılmıştır.

Madde 6 : Bu madde ile de idarenin nakdî muamelâtının tedviri ile kömür ve malzeme stokları yapabilmek için (2 500 000) liraya kadar kısa vadeli istikrazlar yapmak ve bankalarda hesabı cari açtırmak hususunda her sene olduğu gibi umum müdürlüğe bir salâhiyet ve bu istikrazlara kefalet etmek için de Maliye vekiline mezuniyet verilmesi istenmiştir.

Kömür stoku gibi dahilden tedariki mümkün olan malzeme için her türlü ihtimale karşı stok bulundurmamak mecburiyeti olduğu gibi ekseriyeti azimesi memleket dahilinde tedarik edilemeyen ve behemehal hariçten mubayaası zarurî olan her nevi malzemedan her türlü ihtimale karşı geçen senekinden bir milyon lira noksanile malzeme stokuna lüzum görülmüş ve binnetice istikraz salâhiyeti de yarım milyon lira noksanile iki buçuk milyon lira olarak istenmiştir.

Madde 7 : Ücretsiz veya tenzilâtlı ücretle seyahat etmek haklarını tayin ve tahdid eden (D) cedvelinde görülen bazı değişiklikler idare memurlarının karşılanması zarurî olan ufak bazı ihtiyaçlarından ileri gelmektedir.

Madde 8 : 1042 sayılı teşkilât kanununu muaddil 1483 sayılı kanunun 8 nci maddesi mucibince umumî idare ile taahhüdü veya alâkası bulunanlara umumî idare encümeni tarafından verilecek muvakkat seyahat müsaadenamelerile muhassas olan bir madde ile geçen seneki mikdar teklif edilmiştir.

Madde 9 : Mahiyetleri itibarile mikdarlarını evvelden katği surette tayin ve tesbit imkânları olmayan bazı tahsisatın tahakkuk edecek sarfiyatını karşılayabilmek için mütehavvil olması icab etmekte ve bu sebeble her sene olduğu gibi maddei kanuniye teklif edilmektedir.

Madde 10 : 1937 malî yılı bütçe kanununun 12 nci maddesile alınan mezuniyete ibtinaen devam etmekte bulunan hesabatın tasfiyesi zarureti bu maddei ka-

nuniyenin bu sene de teklifini istilzam etmiş olduğundan bu madde kanuniye projesinde tekrar teklif edilmiştir.

Madde 11 : Esas itibarile 1938 malî yılı bütçe kanununun (H) cedveline dahil olan bu madde mucibince memur ve müstahdemlerin haftada beşer kilo getirtecekleri erzak ve eşyanın senede getirtecekleri (300) kiloya mahsub edilmesi iktiza etmekte idi. Halbuki binlerce memurun senenin muhtelif günlerinde bu suretle getirtecekleri perakende erzak ve eşyanın tedkik ve kontrolü ile (300) kilodan mahsubu keyfiyeti maddeten imkânsız denebilecek derecede güçlükler doğurduğu gibi bir çok memurların vakitlerinin ziyana da sebebiyet vermiştir. Bu sebeble metinde küçük bir değişiklik yapıldığından bu madde (H) cedvelinden çıkarılarak on birinci madde olarak teklif edilmiştir.

Madde 12 : Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün istasyonlarında inzibatı temin maksadile mükellef olan polis ve jandarmalar bu vazifenin ifası için geceli ve gündüzlü istasyonlarda bulunmak mecburiyetindedirler. Bunların demiryol inzibatı ile filen ve yakinen mevcut bu alâkaları itibarile idare binaları müsaid olduğu takdirde kendilerine parasız yer tahsis etmek lüzumlu görülmüş ve bu sebebden yeni olan bu madde ile umum müdürlüğe salâhiyet verilmesi arz ve teklif edilmiştir.

Madde 13 : 1932 - 1938 bütçe kanunlarımızda bulunup hükümlerinin 1939 malî senesinde de tatbiki zarurî bulunan maddeler geçen sene olduğu gibi (H) cedvelile teklif edilmiş ve buna geçen seneki bütçe kanunumuzun onuncu maddesi de ilâve edilmiştir.

Madde 14, 15 : Kanunların formalitelerinden olup bütçe kanunumuzun meriyet tarihi ile hükümlerini icraya memur makamları tayin etmektedir.

Bütçe masraf esbabı mucibesi

1939 malî yılı masraf yekûnunda geçen sene bütçesine nazaran görülen fazlalık ve bu fazlalığın ana sebepleri yukarıda arzedilmişti.

Masraflarımızın artış sebeplerini madde madde izahtan evvel (A) cedvelimizde yapılan tasnif değişikliğinin lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettirmek faydeli görülmüştür.

Bütçemiz asıl işletme masraflarile sermayeyi tezyid edici mahiyetteki masrafları karışık olarak ihtiva etmekte ve alâkalı fasıllar arasına serpiştirilmiş bulunmaktadır.

Bu mahzuru izâle etmek, masrafları daha ilmî ve demiryolu hesapları için daha uygun bir tasnife tâbi tutmak düşüncesile 1939 bütçemizin (A) cedveli yeni bir şekilde ihzar edilmiştir.

Merbut (A) işaretli cedvelde de görüleceği üzere masraflar (4) kısma ayrılmış bulunuyor:

1 nci kısım:

Bütçenin bu kısmı normal işletme masrafları olup (2) babdan müteşekkildir. Birinci babda hususî masraflar, ikinci babda da elemegi ve malzeme masraflarını ihtiva eden gayrişahsî masraflar toplanmıştır.

2 nci kısım:

Bu kısım sadece mübayaa olunan hat ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıklarını vesair masraflarını ihtiva eder.

3 ncü kısım :

Demiryollarımızın tesisat servetini ve binnetice sermayesini tezyide matuf bulunan masarflar bu kısımda toplanmıştır.

4 ncü kısım :

5 - V - 1937 tarih ve 3163 sayılı kanunla işletmesi Devlet demiryolları idaresine bırakılmış olan Trabzon - İarn otobüs ve kamyon işletmesinin masrafları bu kısımda gösterilmiştir.

Fasıl : 1 - Madde : 1 — Daimî memur ve müstahdemler

Bu madde tahsisatı bağı (C) işaretli cetvelde memuriyet unvanlarıyla derece ve adedleri tesbit edilmiş olan daimî memur ve müstahdemlere veya bunların kadro karşılıklarında çalıştırılacak olanlara 2847 ve 3173 sayılı kanun hükümlerine göre verilecek ücretleri karşılamaktadır.

Umumî mütalea kısmında arz ve izah edildiği veçhile iş hacmimizde husule gelen fazlalık ve şebekenin uzayışı 1939 malî yılı kadrosunun geçen seneye nazaran (1 426) kişi fazlasile teklifini zarurî kılmıştır. Bu fazlalığın (102) si yol, (619) u cer (579) zu hareket gibi aktif servislerin ve mütebakisi de muhtelif işletmelerle merkez dairelerinin kadrolarına yapılan ilâvelerden mütevelliddir. Muhtelif memleket demiryollarının şebeke uzunlukları ve trafik muameleleriyle personel nisbetleri yukarıda kaydedilmiş olduğundan burada tekrarından iğtinab edilmiştir.

Teklif edilen kadroya göre hesap ve tesbit edilen tahsisata önümüzdeki malî yıl içinde terfi ettirilecek veya kanunen kademe zammı alacak memur ve müstahdemnin maaş ve ücret farkları da idhal edilmiş ve binnetice madde tahsisatı geçen senekinden (720 702) lira fazlasile teklif edilmiştir. Bunun (638 808) lirası kadro ilâvelerine, (38 224) lirası terfilere ve (43 670) lirası da kademe zamlarına aid bulunmaktadır.

Fasıl : 1 - Madde : 2 — Ankara mesken tazminatı

Bu maddeye mevzu tahsisat, 2847 sayılı kanunun 5 nci maddesine istinaden 1452 sayılı kanun ve zeyli hükümleri dairesinde verilmekte olan Ankara mesken tazminatı karşılığıdır.

Geçen seneye nazaran görülen (33 980) lira fazlalığın kısmı azamı Ankara istasyonunun tevsi dolayisile yıktırılan idare binalarından açıkta kalan memurlarla, yeniden Ankarada yapılacak bakteriyoloji lâboratuvarı personeline de bu tazminatın verilmesi lüzumundan bir kısmı da merkez kadrosuna yapılan ilâvelerden mütevelliddir.

Fasıl : 1 - Madde : 3 — Muvakkat memur ve müstahdemler

Trafiğin fevkalâde arttığı ve işletme umurunun normal kadro ile tedvirinin mümkün olmadığı hallerde bilhassa cer ve hareket gibi aktif servislerimizde muvakkaten çalıştırılmak üzere hizmete alınan memur ve müstahdemnin ücretleri bu madde tahsisatından ödenmektedir.

Erzurum dar hattının önümüzdeki malî yılın son aylarında şebekeye iltisak peyda edeceği ve bu suretle de 10 ncu işletmede muvakkat bazı memurların çalıştırılması lüzumunun hsâil olacağı düşünülmüş ve madde tahsisatı (8 415) lira fazla teklif edilmiştir.

Fasıl : 2 - Madde : 1 — Daimî memuriyet harcırahı

Bu madde tahsisatı geçen seneye nazaran (237) lira gibi cüzî bir fazlalıkla teklif edilmiştir.

Fasıl : 2 - Madde : 2 — Muvakkat memuriyet harcırahı

Bu harcırah işletme ihtiyaçlarına binaen bir yerden diğer bir yere muvakkaten nakilleri icab eden personele verilmektedir.

Teklif olunan tahsisatta geçen seneye nazaran görülen (2 737) lira fazlalık, şebekenin büyümesi ve muamelâtın genişlemesi neticesinde nakil ihtimal ve ihtiyaçlarının da çoğalmış olmasından mütevellidir.

Fasıl : 2 - Madde : 3 — Devir ve teftiş harcırahı

1 nci faslın 1 nci maddesinde arz ve izah olunan sebepler kontrol ve teftiş ihtiyaçlarını da arttırmış ve bu itibarla tahsisatın geçen senekinden (21 461) lira fazlasıyla teklifi zarurî görülmüştür.

Fasıl : 3 - Madde : 1 — Ecnebi memleketlere gönderilecek talebe ile memurların ücret, masraf ve harcırahları

Ecnebi memleketlerde demiryolculuğun muhtelif branşlarında tahsilde bulunan (56) talebe ile yeniden gönderilecek olanların ücret ve masraflarını karşılamakta olan bu madde tahsisatı geçen sene bütçesile verilen tahsisattan sadece (3 920) lira fazladır.

Fasıl : 3 - Madde : 2 — Ecnebi mütehassısların ücret ve masrafları

1939 malî yılı zarfında idaremiz hizmetinde çalışacak ecnebi mütehassısların ücret ve masraflarına karşılık olmak üzere bu madde tahsisatı geçen seneye nazaran (79 100) lira noksanile teklif olunmuştur.

Fasıl : 4 - Madde : 1 — Memur ve müstahdemlere verilecek ikramiye

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizde 5 nci faslın 2 nci maddesine mevzu bulunmakta ve madde ünvanı «Memur ve müstahdemlere verilecek ikramiye ve tazminat» olduğundan gerek harcırah, tazminat ve tahsisatlar hakkındaki nizamnameye göre verilecek tazminatlar ve gerekse talimatnamesi ahkâmına göre verilen ikramiyeler bu maddeden tediye edilmekte idi.

Ikramiyelerin memur ve müstahdeme verilen bir nevi tâli ücret ve tazminatların ise yardım mahiyetinde telâkkisinin daha doğru olacağı mutaleasile yeni teklifimizde ikramiye tâli ücretler faslına konmuş, tazminatlar için de yardım faslında ayrı bir madde ihdas edilmiştir. Bu itibarla tahsisatı geçen seneye nazaran (5 000) lira noksan teklif ve madde ünvanı «memur ve müstahdemine verilecek ikramiye» şeklinde tadil olundu.

Fasıl : 4 - Madde : 2 — Kömür tasarruf ikramiyesi

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizde 6 ncı (İdare masrafları) faslının 11 nci maddesine mevzu bulunuyordu. Makina personeline kömürü iktisadî bir şekilde yakmalarına mukabil tasarrufları nisbetinde ve talimatnamesi hükümlerine göre verilmekte olan bu ikramiye yeni tasnifimizde şahsî masraflar meyanında tâli ücretler faslına idhal edilmiş ve tahsisat geçen senenin aynı olarak teklif olunmuştur.

Fasıl : 4 - Madde : 3 — 2847 sayılı kanunun 9 ncu maddesi mucibince verilecek tazminatlar

Harcırah, tazminat ve tahsisatlar hakkındaki nizamnamenin tayin ettiği hizmet tazminatları bu madde tahsisatından verilmekte ve bunun en mühim kısmını kilometre ve manevra tazminatları teşkil etmektedir. 1938 bütçemizin 6 ncı faslının 6 ncı maddesine mevzu bulunan bu tahsisat için yapılan teklif geçen seneye nazaran (104 618) lira fazladır.

Lokomotif ve ray otobüsleri makinistleri ile, şeftren, kondoktör, ateşçi, gardifren ve gardivagon gibi personele verilmekte olan bu tazminatların kısmı âzamı kilometre üzerinden hesap ediliyor. 1938 malî yılı bütçesi ihzar edilirken (14) milyon tren kilometre yapılacağı nazarı itibare alınmış ve tahsisat ona göre hesap edilmişti.

Yukarıda bilmünasebe arzedildiği üzere nakliyatımızın takib ettiği mütezayid seyir 1939 malî yılı zarfında tren kilometresinin asgarî bir hesabla (16) milyona bağlı olacağını gösteriyor. (16) milyon tren ve bunun % 32 si olan (5 120 000) lokomotif ve ceman (21 120 000) kilometre üzerinden yapılan hesaplar yalnız cer servisi personeli için (302 518) liraya ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Aynı sebeplerle artan hareket personeli ihtiyacı ile inşaat muntakalarında Cizre ve Erzurum istikametinde faaliyette bulunan ameliyat katarı personeline de kilometre tazminatı verileceği lüzumu göz öünde tutulmuş ve madde tahsisatı (697 118) lira olarak tesbit ve teklif edilmiştir.

Fasıl : 4 — Madde : 4 — 2847 sayılı kanunun 9 ncu maddesi mucibince verilecek tahsisat ve tâli ücretler

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizde 6 ncı (idare masrafları) faslının 6 ncı maddesine mevzu bulunmakta ve 2847 sayılı kanunun 9 ncu maddesine istinaden harcırah, tazminat ve tahsisatlar hakkındaki nizamname hükümlerine göre verilen gişe, fena hava, temsil, su tahsisatlarını ihtiva etmekte idi. Bu tahsisatların hepsi de memur ve müstahdeme verilen tâli bir ücret mahiyetinde telâkki edilebileceğine göre yeni tasnifimizde 4 ncü fasla idhal edilmiş ve geçen sene bütçesinin 6 ncı faslının 7 ncı maddesindeki ev kiralarile müteferrik masraflar meyanında ödenen fazla mesai ücretleri de bu maddeye ilâve edilerek madde unvanı «2847 sayılı kanunun 9 ncu maddesi mucibince verilecek tahsisat ve tâli ücretler» şeklinde değiştirilmiştir.

Kadronun tezyidi ve yeni istasyonların açılması bu maddeden yapılacak sarfiyatı da arttıracığından tahsisat geçen senekinden (23 819) lira fazla teklif olundu.

Fasıl : 5 - Madde : 1 — Memur ve müstahdemlerin elbise bedeline % 50 yardım

Elbise talimatnamesine göre resmî elbise giyen memur ve müstahdemlerin elbise

bedellerine idarece yapılan yardım bu maddeye mevzu tahsisat ile temin edilmektedir. 1 nci faslın 1 nci maddesinde arz ve izah edildiği veçhile kadroya yapılan ilâvelerin kısmı azamını resmî elbise giymeğe mecbur olan memur ve müstahdemın teşkil etmekte ve bunların elbise bedellerinin yarısı idarece verilmekte olduğundan madde tahsisatı geçen seneye nazaran (20 000) lira fazla teklif edilmiştir.

Fasıl : 5 - Madde : 2 — Tekâüd, dul ve yetim maaşları

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizin 12 nci faslında bulunuyordu. Yeni bütçe tasnifimize nazaran “ Memur ve müstahdemlerle ailelerine yardım „ faslına bir madde halinde konmasının daha muvafık olacağı mütalea edilmiştir. Tahsisat geçen senelerde olduğu gibi (1 860) liradır.

Fasıl : 5 - Madde : 3 — 2454 sayılı kanun mucibince verilecek tekaüd aidatı ile malûliyet karşılığı

2454 sayılı Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresi memurları tekaüd sandığı kanununun 5 nci maddesi mucibince sandığa ödenecek mebaliğ bu maddeye tahsisat olarak mevzudur. Teklif edilen (670 000) lira 1939 malî yılı müseccel memur ve müstahdem vaziyetine nazaran hesap edilmiştir.

Fasıl : 5 - Madde : 4 — İdare hizmetinden çıkarılanlara ve kazaya uğrayanlara veya ailelerine nizamname mucibince verilen tazminat

Harcırah, tazminat ve tahsisatlar hakkındaki nizamnamenin 35 nci maddesinin 2 nci ve 36 nci maddesinin 1 nci fıkraları mucibince verilen tazminatlara karşılık olan bu tahsisat geçen seneki bütçemizin 5 nci faslının 2 nci maddesine mevzu bulunuyordu. Geçen sene bütçesinde bu maddeye dahil bulunan ikramiyeler yeni tasnifimizde tâli ücretler faslına ayrı bir madde olarak konmuş olduğundan madde ünvanı yukarıda yazılı olduğu şekilde tadil edilmiş ve yalnız (5 000) lira tahsisat teklif olunmuştur.

Fasıl : 5 - Madde : 5 — Eskişehir çırak pansiyonu masraflarına yardım

Bu madde geçen sene bütçesindeki 5 nci faslın 4 ncü maddesine tekabül eder. Mevcud ve inşa edilmekte olan atelyelerimize mutahassis demirci, tornacı, tesviyeci ve ilâh ... sanatkârlar yetiştirmek üzere 1937 senesinde Eskişehirde tesis edilen çırak pansiyonunun masrafları bu madde tahsisatından temin ediliyor. Talimatnamesi mucibince çıraklardan alınan paralar bütçemizin varidat kısmına idhal edildiğinden idare, pansiyon masraflarına sadece iştirak etmektedir.

Pansiyon kadrosunun 300 kişiye çıkarılmış olması 1939 tahsisatının (13 208) lira fazlasile teklifini zarurî kılmıştır.

Fasıl : 5 - Madde : 6 — Mekteb bulunmayan yerlerdeki memur ve müstahdem çocuklarının tahsil masraflarına yardım

Geçen sene bütçesinin 5 nci faslının 3 ncü maddesinde bulunan bu tahsisat, vazifeleri icabı mekteb bulunmayan yerlerde çalışmakta ve pek çoğu cüzî ücret almakta olan memur ve müstahdem çocuklarını tahsilden mahrum bırakmamak gayesile etsis edilen Eskişehir ve Konya talebe pansiyonlarının memur ve müstahdem ücretleriyle talebenin iâşe, ilbas ve kırtasiye ve sair masraflarına karşılık teşkil eder.

Teklif edilen tahsisat (200) talebe kadrosu üzerinden hesap edilmiştir.

Fasıl : 5 - Madde : 7 — İlâçlar ve sıhî imdad kutuları masrafı, memur ve müstahdemlerle ailelerine sıhî muavenet, cenaze ve sıhî levazım ve nakliye masrafları

Geçen seneki bütçemizde 5 nci faslın 5 nci maddesine mevzu bulunan bu tahsisat başta mualecat olmak üzere imdad kutuları, Eskişehir hastanesi, sanatöryomlar, mütehassıs ve lâboratuar ücretleri, cenaze ve sıhî nakliye masraflarını karşılamaktadır. Memur ve müstahdem adedinin artması yapılacak sıhî yardımları da çoğaltmış ve binnetice tahsisat (50 000) lira fazla olarak teklif edilmiştir. Buna mukabil memur ve müstahdem ücretlerinden kesilen ve bütçenin varidat kısmında yer alan sıhîye tevkifatı da geçen senekinden (60 000) lira fazladır.

Fasıl : 5 - Madde : 8 — Demiryollar spor teşekküllerine yardım

Geçen sene bütçe teklifimizde (Mütenevvi masraflar) meyanında bulunan bu madde yeni tasnifimize göre yardım faslına idhal ve tahsisatı bu sene de (1 000) lira olarak teklif edilmiştir.

Fasıl : 6 — Tahmil ve tahliye ücret ve masrafları

Geçen sene bütçesinin 7 nci faslının 9 ncu maddesine tekabül eden bu faslın tahsisatı istasyon ve limanlarımızda ticarî eşyanın tahmil ve tahliye işleri için çalıştırılmakta olan ve kadroya dahil bulunmayan muvakkat limanlara verilen ücretlerle tahmil ve tahliye işlerinin ihale suretile yaptırıldığı ahvalde müteahhidlere ödenen paralara karşılık bulunuyor.

Geçen seneye nazaran yüzde 8 - 9 nisbetinde fazla tahmin ettiğimiz trafik muamelâtı tahmil ve tahliye masraflarının da tezyidini icabettirmiş ve binnetice tahsisat (12 000) lira fazlasıyla ve geçen senelerde olduğu gibi müteahvil olarak teklif edilmiştir.

Fasıl : 7 - Madde : 1 — Matbu evrak, kırtasiye ve mecmua bedeli ile demiryolları dergisine yardım

İdarenin bilûmum kırtasiye matbu evrak ihtiyaçlarıyla demirbaş mahiyetinde olmayan hizmet talimatnamelerinin tabı ve teclid masraflarını, abone olduğu gazete ve mecmuaların bedelleriyle demiryolları dergisinin muhtemel açığını karşılamakta olan bu madde tahsisatı muamelâtımızın artması ve yeniden açılacak istasyonların ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak geçen senekinden (15 000) lira fazla teklif edilmiştir.

Fasıl : 7 - Madde : 2 — Binaların, muharrik ve müteharrik edevatın tenvir, teshin, mahrukat, yağ vesair müstehlek mevad masrafları

Geçen seneki bütçemizin 7 nci faslının 1 nci maddesine mevzu bulunan bu madde tahsisatı doğrudan doğruya işletme faaliyeti ile alâkalıdır. Başta kömür olmak üzere işletmede istihlâk edilen yağ, benzin, üstüpi, fayraplık odun vesaire masrafları ile gerek şebeke tesisatının ve gerekse katarların tenvir ve teshinine müteallik müstehlek mevad ve elemekleri bu madde tahsisatından karşılanmaktadır.

Yukarıda bilmünasebe arz ve izah edildiği üzere önümüzdeki malî yıl içinde asgarî (16) milyon tren ve (5 120 000) lokomotif kilometresi yapılacağı tahmin edilmektedir.

Beher tren kilometreye vasatî olarak (22) kilo kömür sarfedileceğine göre cer hizmeti için (16 000 000 X 22 = 352 000) ton kömüre ihtiyaç vardır.

1938 malî yılı tahsisatı gömürün bir tonu 10,5 lira hesabına tesbit edilmişti.

Fiatlarda umulan tenezzül vukua gelmediğinden 1938 senesi zarfında sarfedilen kömürün bir tonu idareye (11) liraya mal olmuş ve binnetice madde tahsisatı çok dar v sıkışık bir hal almıştır.

Bu sebeple önümüzdeki malî yılda sarfedileceği tesbit edilen kömürün (11) liradan hesap edilmesi zarurî görüldü.

Tren kilometresinin bu artışı aynı nisbetlerde diğer müstehlek mevad masraflarını da arttırmış ve yapılan teknik hesaplar neticesinde alimantasyonlar için (153 600), tenvir, teshin masrafları için (192 550), rezidü, sürşof ve üstüpi için (137 392) liraya ihtiyaç olduğu tesbit olunmuştur.

Bundan başka elektrik bulunmayan yerlere lüks lâmbaları verilmesi, elektrikle tenvir edilen istasyonların artması, müteaddid istasyonların açılması ve inşaattan işletmeye devri gibi sebeplerle artacak olan masraflar da hesaba dahil edilmiş, mümkün olabilecek tasarruflar ta göz önüne alınarak tahsisat geçen seneye nazaran (1 307 811) lira fazla teklif edilmiştir.

Fasıl : 8 - Bakım ve tecdid masrafları

Gerek işletmenin ve gerekse haricî tesirlerin tevliid ettiği hasar ve zararlara maruz bulunan tesisatımızı daimî surette işletmeye salih bir şekilde tutmak ve işletme hizmetini göremeyecek hale gelenlerini tamir ve tecdid eylemek idaremize mevdu vazifelerin en başında gelmektedir. Demiryollarımız tesisat servetini,

- 1 - Yol, binalar ve sabit tesisat
- 2 - Muharrik ve müteharrik edevat
- 3 - Demirbaş

olmak üzere üç unsur teşkil ettiğinden yapılacak bakım ve tecdid masrafları da üç esas kısma ayrılmış ve birinci kısma dahil olan üst yapı bakım ve tecdid masraflarının ayrıca tesbiti faideli görülmüştür. Keza hususiyetine binaen fidanlıkların ücret ve masrafları ayrı bir madde halinde bırakılmıştır. Fevkalâde kazalar ve arızalar ve sel tahribatı masraflarını bütçe dahilinde ayrıca irae etmekte bir faide mülâhaza edilmeyerek bakım ve tecdid masrafları meyanına idhal olunmuştur. Masraf kısmı esbabı mucibesinin başında da arzedildiği üzere sermayeyi tezyid edici masraflara bakım ve tecdid masraflarından ayrılarak tahsisatları yeni tasnifimizde III ncü kısımda gösterilmiştir.

Fasıl : 8 - Madde : 1 — Demirbaş eşyanın bakım ve tecdid

Bu madde ile teklif edilen tahsisat idaremizin bilûmum demirbaş eşyası ile demirbaş mahiyetinde olan makine ve tezgâhların bakım ve tecdidine müteallik malzeme ve elemeği masraflarını ihtiva eder. Gerek atelyemize gerekse sipariş vermek suretile harice yaptırılacak olan demirbaş tamirleri ile eskisinin yerine ikame olunan demirbaşların bedelleri bu madde tahsisatı ile karşılanmaktadır.

Geçen seneki bütçemizin 6 ncı (idare masrafları) faslının 2 ncı maddesine mef-ruşat ve demirbaş tamir, tecdid ve tezyidi masrafları olarak mevzu tahsisat (356 000) lira idi. Bu tahsisatın (300 000) lirası tezyid mahiyetindeki demirbaşlara

karsılık olmak itibarile de demirbaş bakım ve teccid masrafları (56 000) liradan ibaret bulunuyordu. Yeni tasnifimizde tezyidler, bakım ve teccid masraflarından ayrılmış ve madde unvanı «demirbaş eşya bakım ve teccidi» şeklinde tebdil edilmiştir. Geçen sene tahsisatının dar vaziyeti yüzünden tamir ve teccidi kabil olamayan demirbaşlar da nazarı itibare alınmak suretile bu madde tahsisatı (67 000) olarak teklif olundu.

Fasıl : 8 - Madde : 2 — Üst yapının bakım ve teccidi

Hat ve yataklarla makaslar ve ray ve traverslerden ibaret olan üst yapının bakım ve teccidine müteallik malzeme ve elemegi masraflarını ihtiva eden bu madde tahsisatı geçen sene bütçemizin 7 nci faslının 3 ncü « hat, köprüler, telgraf hatları; tamir masrafları ile yol alât, edevat ve levazımının tamir, teccid ve tezyidi masrafları» maddesi tahsisatına dahil bulunuyordu. Geçen sene bütçe kanunu ile tevhidden verilmiş olan tahsisatın bu maddeye isabet eden kısmına nazaran önümüzdeki malî yıl için teklif edilen tahsisat (252 000) lira fazla bulunuyor. Bu fark esas itibarile şebekenin genişlemesile yol kadrosunun tezyidinden ve bilhassa fazla trafik münebbetile bakıma olan ihtiyacın artmasından mütevellittir. Mezkûr tahsisatın (1 047 700) lirası yol çavuşu, çavuş muavini ve bekçileri gibi doğrudan doğruya yolun muhafaza ve bakımı ile alâkadar personelin, (1 528 000) lirası da yol amelesinin ücretleridir. Bundan maada bütün şebekenin ihtiyacı için asgarî (250 000) liralık balast, (200 000) liralık yol müstehlek malzemesi, (150 000) liralık yol bakımında kullanılan alât ve edevat hesab edilmiş, fevkalâde kazalar için (20 000) lira ile 1937 - 1938 yıllarının muhtelif aylarında işletmeye açılmış olan (234) kilometrelik kısım ve 1939 senesinde Erzurum istikametinde işletmeye açılacak olan (206) ve Cizre istikametinde (30) kilometre ki ceman (470) kilometrelik kısım için inşaata verilecek normal bakım masafı olan (190 000) lianın ilâvesi bu maddeden yapılacak masaf yekûnunu (3 454 700) liraya çıkarmıştır.

Bütçe darlığı yüzünden üst yapının bütün noksanlarına kifayet edecek meballiğin tahsisat olarak istenmesine imkân görülememiş, ancak hazır vazieyitin devamı ve işletmenin emniyeti için zarurî görülen mikdar teklif edilmiştir.

Fasıl : 8 - Madde : 3 — Diğer tesisatın bakım ve teccidi (Elektrikli ve elektriksiz işaretler masrafları, liman, rıhtım ve bilûmum deniz vasıtaları, silolar masrafları dahil)

Bu fasıl için teklif edilen tahsisat geçen seneki bütçemizde 7 nci faslın 2 nci, 5 nci, 6 ncı ve 10 ncü maddelerine serpiştirilmiş bulunuyordu. Yukarıda bilmünebbe arz ve izah edildiği üzere yeni tasnifimizde demirbaş, üst yapı ve muharrik ve müteharrik edevattan gayri bilcümle tesisatın bakım ve teccidine müteallik malzeme ve elemegi masrafları bu maddede birleştirilmiştir.

(122 900) lirası yol atelyesinin, (85 700) lirası telgraf sürveyan ve çavuşlarının, (48 000) lirası emniyet tesisatı işçilerinin ücretlerine, (30 000) lirası telgraf ve (15 000) lirası emniyet tesisatı malzemesine, (185 000) lirası demir köprülerle döner köprülerin ve vagon kanatlarının, (326 000) lirası sabit tesisatın tamir ve teccidine, (10 000) lirası elektrik ve elektriksiz işaretlere aid olmak üzere (844 600) liralık bir masraf tesbit edilmiş fevkalâde kaza ve ârızalar için (20 000), liman, rıhtım ve bilûmum deniz vasıtalarının bakım ve teccidi masraflarile liman işçi ücretleri için de (60 000) lira bu yekûna ilâve edilerek (904 600) liralık tahsisat teklif olunmuştur.

Fasıl : 8 - Madde : 4 — Muharrrik ve müteharrrik edevatın bakım ve tecdidı

Bu madde geçen sene bütçesindeki 7 nci faslın 2 nci maddesine tekabül eder. Tesiat servetimizin işletme ve trafikten en fazla müteessir olmakla beraber da-ima hüsnü halde tutulması bilhassa mühim bulunan kısmı muharrrik ve müteharrrik edevattır.

Tren ve lokomotif kilometrelerinin artışı ile mütenasiben bu maddeden yapılacak masraflar da çoğalıyor. Önümüzdeki malî yıl zarfında katedilecek (16) milyon tren ve (5120000) lokomotif kilometresi hesabına göre (225) lokomotifin büyük tamiri için beheri (6 000) liradan (1 350 000), (200) lokomotifin orta tamiri için beheri (3 000) liradan (600 000), (800) yolcu vagonunun tamiri için beheri (650) liradan (520 000), (3200) yük vagonunun tamiri için beheri (120) liradan (384 000) liraya ihtiyaç vardır.

Erzurum hattı makina ve vagonları için (50 000), Mudanya hattı makina ve vagonları için (18 750), elektrik santrallerinin işçi yevmiyeleri ve müstehlek malzemesi için de (121 250) lira hesab edilmiştir.

Bundan başka cer atelyelerinin işletme masrafları ve otoray tamirleri karşılığı (1 022 000) lira hesab edilmiştir ki bunun (280 000) lirası 1939 malî yıl içinde faaliyete geçecek olan Sivas atelyesi içindir. Depolardaki cari tamirat için (920 000) lira ile makina ve vagon tathiratında çalışan amele ve lavajcılarının ücretleri ve tathiratta kullanılan malzeme bedellerine karşılık olarak (416 428) lira tahsisat meyanına idhal edilmiş ve bu suretle de geçen seneye nazaran (858 228) lira fazlasile (5 402 428) lira teklif olunmuştur.

Fasıl : 8 - Madde : 5 — Fidanlıklar ücret ve masrafları

Fidanlıklar ücret ve masrafları tahsisatı geçen sene bütçesine 7 nci faslın 11 nci maddesine mevzu bulunuyordu.

Şebekenin büyümesi dolayısıyla yeniden tesis edilen fidanlıklar ihtiyacını da karşılayabilmek için personel adedi tezyid ve geçen seneye nazaran (9 500) fazlasile (65 000) liralık tahsisat teklif edilmiştir.

Fasıl : 9 - Madde : 1 — Transit vagonların edevat tatili ücreti

Hatlarımıza geçen ve idaremiz emrinde kalan ecnebi vagonların vaki anlaşmalar dairesinde ödenmesi icab eden kira ve şomaj ücretleri geçen sene bütçesindeki 7 nci faslın 7 nci maddesine tekabül etmek üzere bu maddeye tahsisat olarak mevzudur. Geçen senenin sarfiyat neticeleri göz önünde bulundurulurak (20 000) liralık tahsisat aynen teklif edilmiştir.

Fasıl : 9 - Madde : 2 — Semplon ekspresi açığından Türkiye hissesi

Beynelmilel yataklı vagonlar şirketi ile muhtelif demiryolları arasındaki anlaşmalara göre teşekkül etmiş Semplon ekspresinin muhtemel açıkları anlaşmaya iştirak eden demiryolları idarelerince yataklı vagonlar şirketine temin edilmiş bulunuyor. Gerek bu huhtemel açıktan ve gerekse trenin reklâm, propagnada ve mümessil idare (P. L. M.) in masraflarından Türkiye demiryollarına isabet eden hisse karşılığı olarak her sene bütçemize bu nam altında bir madde konulmaktadır.

İdaremize fatura edilecek hissenin neden ibaret olacağı bidayeten malûm olma-

mak itibarile geçen sene bütçesinde mütenevvi masraflar faslının 3 ncü maddesindeki tahsisat tezyid edilmemiş ve madde yine mütehavvil olarak teklif edilmiştir.

Fasıl : 9 - Madde : 3 — Mücavir demiryollarına verilen rödövanlar

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizde mütenevvi masraflar faslının 4 ncü maddesinde “ (C. F. H.) idaresine verilecek rödövanlar „ namı altında mevzu bulunuyordu.

Şark demiryollarının satın alınmasından ve 9 ncü işletme olarak millî şebekeye iltihakından sonra Franko Elenik demiryolları ile komşuluk münasebatını tanizm eden anlaşma da idaremize intikal etti. Bu anlaşmada Pityon ve Karaağaç istasyonlarının mütetekabilen istimali, müşterek personel, malzeme mübadelesi, müşterek trafik, trenlerin cer ve sevki, mütetekabil yardımlar ve ilâh.... derpiş olunarak iki tarafça verilmesi icab eden rödövanlar tayin ve tesbit edilmiş bulunuyor. Bu maksadla geçen seneki bütçemizin “A., cetvelinin 8 nci mütenevvi masraflar faslına “ C. F. H. İdaresine verilecek rödövanlar „ namı ile bir madde ilâve edilmiş ve (6 000) liralık tahsisat vazolunmuştu.

Meydanekbez ve Payas istasyonlarının müştereken istimali ve saire gibi Cenub demiryolları ile aynı mahiyetteki münasebetlerden doğan rödövanları da karşılamak üzere madde unvanı “ Mücavir demiryollarına verilen rödövanlar „ şeklinde taddil ve tahsisatı (2 300) lira fazlasile teklif edilmiştir.

Fasıl : 9 - Madde : 4 — Demiryollar ittihadları ve takas büroları idare ve temsil masrafları

Bu tahsisat geçen seneki bütçemizde “ Beynelmilel demiryolları teşekkül ve kongrelerine iştirak masrafları „ maddesine dahil bulunuyordu.

Kongrelere iştirak masrafları ile Demiryolları ittihadlarının takas ve idare masrafları birbirinden farklı mütalea edilerek yeni bütçemizde tahsisatları birbirinden ayrılmıştır.

Muhtelif demiryolları idareleri arasındaki beynelmilel trafikten mütevellid alacak ve borçların vaki anlaşmalar dahilinde takas ve mahsubunu temin eden demiryolu idareleri ve takas bürolarına idaremizin iştirâk hisselerini karşılayan bu madde tahsisatı geçen sene bütçesile verilen tahsisata nazaran farklı değildir.

Fasıl : 10 - Madde : 1 — İrad getiren emlâk resim ve vergileri

İrad getiren emlâk vergileri maddesi geçen sene bütçesinin 6 ncü « İdare masrafları » faslında bulunuyordu. 1042 sayılı teşkilât kanununun 38 inci maddesi mucibince demiryollarımızın bilecümle emlâki rüsüm ve vergiler bakımından resmî dairelerin gördüğü usul ve muameleye tâbi bulunmakta ve binaenaleyh, sadece kiraya verilen emlâkin vergi ve resimleri ödenmektedir. Kiraya verilen emlâkin bina ve arazi vergileri ile tenviriyeye, tanzifiyeye gibi resimleri hesap ve geçen sene bütçesine mevzu bulunan tahsisat aynen teklif edilmiştir.

Fasıl : 10 - Madde : 2 — 2762 sayılı kanun mucibince ödenecek mukataa ve icareteyn bedelleri

5 - VI - 1935 tarih ve 2762 sayılı vakıflar kanununun 27 nci maddesinde « mevcut mukataalı toprakların veya icareteynli gayrimenkullerin mülkiyetleri icare ve

mukataaları yirmi misli bir taviz karşılığında mutasarrıfına geçirilir » denilmekte olmasına binaen geçen sene bütçesinin 6 ncı faslına « mukataa bedelleri » namile bir madde ilâve edilmiş ve bu tavizin taksitle tediyesi de mümkün olabileceğine nazaran (600) liarlık bir tahsisat teklifi ile iktifa olunmuştur.

Mukataa ve icareteyn bedelleri ve tavizlerin mikdarı tayin ve tesbit edilmemiş olduğundan geçen sene tahsisatı aynen teklif edilmiş sadece fasıl ve madde numaralarile madde unvanı değiştirilmiştir.

Fasıl : 10 - Madde : 3 — Kaza ve ticarî eşya hasarat ve zayıat ve tazminatı

Bu madde geçen sene bütçesindeki 7 nci faslın 8 nci maddesine tekabül eder.

Nakledilmek üzere tevdi edilen ticarî eşyada her hangi bir sebeble vukua gelecek hasar ve zayıat ile işletmeden mütevellid kazalar dolayısıyla üçüncü şahıslara tazminat olarak ödenecek mebalîğ bu maddeye tahsisat olarak mevzu bulunuyor. Trafik muamelâtının artması kaza ve hasar ihtimallerini çoğaltmakla beraber işletme umurumuzun her gün biraz daha intizam kesbettiği göz önünde bulundurulmuş ve geçen sene tahsisatı aynen teklif edilmiştir.

Fasıl : 10 - Madde : 4 — Eski seneler borçları

Bu madde geçen sene bütçemizdeki 9 ncu faslın 2 nci maddesine tekabül eder.

1939 bütçesinden ödeneceği tesbit edilen eski senelere aid borçlar yekûnu (12 400) lira olduğundan tahsisat geçen senekinden (14 600) lira noksanile teklif edildi.

Fasıl : 10 - Madde : 5 — Reddiyat ve bilet satışı aidatı

Muhtelif idare ve acentelere idaremiz hesabına sattıkları biletlerden dolayı mevcut mukaveleleri hükümlerine göre verilecek olan komisyonlarla geçen senelere aid ve fazla tahsil edildiğinden dolayı reddi icab eden nakil ücretleri ve keza tariflerine göre muayyen mikdarı bulan nakliyatta tediyeye edilecek primler için her sene bütçemize «reddiyat ve bilet satışı aidatı» namı altında bir tahsisat konmaktadır. Karabük nakliyatına mahsus 1040 numaralı tarife mucibince senelik nakliyat mikdarı (350 000) tona baliğ olduğu takdirde alınan nakil ücretinin % 20 mikdarı bu müesseseye iade edildiği gibi (A) ve (B) silolarına mahsus 1003 numaralı tarifeye göre de yabancı memleketlere çıkarılacak zahirelerden alınmış olan idhal, ihraç, elekleme, kalburlama ücretlerinin % 50 si ikramiye olarak geri verilmektedir. Bundan başka teşviki sanayi kanunundan istifade eden müesseselerin nakliyatından da nakil ücretlerinin muayyen yüzdeleri iade ediliyor.

İçinde bulunduğumuz malî yılın sarfiyat neticeleri göz önünde bulundurularak tahsisat (140 000) lira tezyid edilmiş, bilet satışı ve nakliyat mikdarlarını evvelden tesbit mümkün bulunmamak itibarile de madde geçen senelerde olduğu gibi müteahvil olarak teklif olunmuştur.

Fasıl : 11 - Madde : 1 — Posta, telgraf ve telefon ücretleri

Geçen sene bütçesinin 6 ncı «idare masrafları» faslının 3 ncü maddesine mevzu bulunan bu tahsisat muamelâtımızın artmasına ve posta idaresinin idaremize fatura edeceğini bildirdiği mikdara binaen (2 000) lira tezyid edilmiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 2 — İlan ücretleri

Geçen sene bütçesindeki 6 ncı faslın 4 ncü maddesine tekabül eden bu maddenin tahsisatı tarife ilânlarla icar, isticar, memur alma ve saire gibi idarî mahiyetteki ilânlarla karşılık bulunuyor. 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa göre yapılacak ilânlar için taallûk ettiği tertiblerden teziye edildiği cihetle tahsisatın tezyidine lüzum görülmemiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 3 — Mahkeme masrafları ve serbest avukat ücretleri

Devlet demiryollarının şahsiyeti hükmiyesine müteallik dava ve ihtilâfları takib ve halletmek üzere mukavele ile tutulan serbest avukatların ücretleriyle mahkeme masrafları, geçen sene bütçe tasnifine göre 6 ncı idare masrafları faslında yer alan bu madde tahsisatından ödenmektedir. İş hacminin artmasına binaen bu sene ilâvesine lüzum görülen bir serbest avukatın ücreti de hesap edilerek tahsisat (2 000) lira tezyid edilmiş ve mahkeme masraflarının evvelden tahmin ve tesbiti mümkün bulunmamak itibarile de geçen senelerde olduğu gibi madde mütehavvil teklif olunmuştur.

Fasıl : 11 - Madde 4 — Faiz, acıyo ve akçe farkları

Geçen sene bütçesinde 9 ncü faslın 1 ncı maddesine mevzu bulunan bu tahsisat malî vaziyetimizin lehte inkişaf etmesine binaen (38 000) lira noksan teklif edilmiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 5 — Sigorta ücret ve sermayesi

Bu madde geçen seneki bütçemizin 11 ncı faslına tekabül eder. İdarenin bilfûm tesisat kıymetleriyle elinde bulundurduğu malzeme ve eşyanın mevcut talimat ve mukavele hükümlerine göre İdare ve gerekse sigorta şirketi tarafından asüre edilmiş olması dolayisile hesap edilen sigorta primi bu maddeye tahsisat olarak mevzu bulunuyor.

Geçen sene tahsisatına nazaran görülen (5 000) lira fazlalık şebekenin büyümesinden, tesisatın ıslah ve tevsii ve yeni inşaat dolayisile kıymetlerin artmış olmasından mütevellittir.

Fasıl: 11 — Madde: 6 — Temsil masrafları

Geçen seneki bütçemizin 6 ncı faslının 10 ncü maddesine mevzu bulunan (1 000) lira aynen teklif edilmiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 7 — Beynelmîlel demiryolları teşekkül ve kongrelerine iştirak masrafları

Geçen sene bütçesinin 8 ncı faslının 2 ncı maddesine «Beynelmîlel demiryollar teşekkül ve kongrelerine iştirak masrafları» namile mevzu bulunan tahsisat kongre ve teşekküllere iştirak masraflarile birlikte demiryolları ittihadları ve takas bürolarının idare ve temsil masraflarını da ihtiva ediyordu.

Yukarıda bilmünasebe arz ve izah edildiği üzere bu seneki bütçemizde demiryolları ittihadları ve takas büroları idare ve temsil masrafları ayrılmış ve 9 ncü fasla ayrı bir madde olarak konmuştur. Sadece demiryolları konferans ve kongrelerine iştirak edecek zevatla kongrelerin Türkiyede içtimaı halinde kongreye aid diğer

masrafları karşılamakta olan bu maddeye (50 000) lira tahsisat teklif edilmiştir. Geçen sene tahsisatına nazaran görülen (46 000) lira fazlalık 1939 malî yılı zarfında İstanbulda inikadı mukarrer olan beynelmilel nakil vasıtaları tarifeleri kongresinin masraflarından mütevellittir.

Fasıl : 11 - Madde : 8 — Zehirli gazlerden korunma tertibatı masrafları

Esas itibarile (80 000) liraya baliğ olan bu masrafın (20 000) lirası geçen sene bütçesile verilmişti. Mütebaki masrafın tamamı için bütçe vaziyeti dolayısıyla tahsisat teklif edilemediğinden gene (20 000) lira istenmiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 9 — Mebani icarı

Bu tahsisat geçen sene bütçesinde memur ve müstahdemlere verilecek ev kiraları tahsisat ile birlikte bulunuyordu.

Ev kiraları yeni tasnifimizde şahsî masraflar meyanında 4 ncü faslın 4 ncü maddesine idhal edildiğinden yalnız işletme ihtiyaçlarına binaen kiralanan mebaninin kira bedelleri karşılığı olmak üzere (5 000) lira tahsisat teklif edilmiştir.

Fasıl : 11 - Madde : 10 — Müteferrik masraflar

Geçen sene bütçesinin 6 ncü faslının 9 ncü maddesine bu nam altında mevzu tahsisat meyanında bulunan fazla mesai ücretleri yeni bütçe tasnifimizde tâli ücretler faslının 4 ncü maddesine idhal edilmiş ve İzmir fuarına iştirak, millî bayramlarda yapılan tezyinat, Reisi Cümhurun seyahat masrafları ve saire gibi müteferrik mahiyet arzeden bircümle masraflara karşılık olmak üzere (37 000) lira teklif edilmiştir.

Fasıl : 11 - Madde 11 — Gayri melhuz masraflar

Bu madde geçen sene bütçesindeki 8 ncü faslın 1 ncü maddesine tekabül eder.

Bütçenin tanzim ve ihzârı anında mahiyet ve miktarı tahmin ve tayin edilemeyen ve fakat sene içinde tahaddüsü mümkün bulunan masraflarla muhasebei umumiyeye kanununun 59 ncü maddesinin 2 ncü fıkrası mucibince mahkeme ilâmına müstenid düyun, tertibinde tahsisatı bulunmadığı ve ihtiyat faslından tahsisat nakli de mümkün olmadığı ahvalde gayri melhuz masraflar tahsisatından ödenmektedir.

Bu madde için geçen sene bütçesi ile verilmiş olan (3 500) lira aynen teklif edildi.

Fasıl : 12 - Mübayaa olunan hat ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıkları ve sair masrafları

1375 sayılı kanunla satın alınan Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana ve Haydarpaşa limanı şirketlerle 2487 sayılı kanunla satın alınan İzmir - Kasaba, 2745 sayılı kanunla satın alınan Aydın ve 3176 sayılı kanunla satın alınan Şark demiryollarının mübayaa mukaveleleri ve vaki anlaşma esasları dahilinde ödenecek taksitleri ve sair masrafları ve keza itfa edilen kuponların emarjmanına müteallik yapılan masraflar her sene bütçemize tahsisat olarak mevzu bulunuyor.

Yukarıda bilmünasebe arzedildiği üzere yeni bütçe tasnifimizde bu masraflar

ayrı bir kısım olarak gösterilmiştir. 1939 malî yılı zarfında ödenecek olan :

Anadolu	8 677 301,04
Haydarpaşa limanı	647 115,65
Mersin - Tarsus - Adana	65 592,40
Şark hattı	1 669 000,00

Yekûn 11 059 009,09 İsviçre frangı ile Şark hattı için (12 765 000) Fransız frangı ve Aydın hattı için (146 440) İngiliz lirası son kurlara göre hesap edilmiş ve binnetice (4 532 420) liralık tahsisat teklif olunmuştur.

Fasıl : 13 - Demirbaş tezyidi

Yukarıda bilmünasebe arzedildiği üzere demirbaş tezyidüne müteallik masraflar geçen sene bütçemizdeki 6 ncı " İdare masrafları „ faslının 2 nci maddesine tamir ve tedid masrafları ile karışık olarak konmuş bulunuyordu.

Yeni tasnifimizde bilûmum tezyidler normal işletme bütçesini teşkil eden 1 nci kısımdan ayrılarak 3 ncü kısım altında toplanmış ve bu meyanda demirbaş tezyid masrafları da 13 ncü fasıl ile teklif olunmuştur.

1939 malî yılı için teklif olunan (250 000) lira geçen sene bütçesinde tevhidden verilen tahsisatın tezyid masraflarına isabet eden kısmına nazaran (50 000) lira kadar noksan bulunuyor. Her ne kadar servislerimizin demirbaş ihtiyaç listelerinde gösterdikleri mikdar (250 000) liradan çok fazla ise de bütçe darlığı yüzünden bu ihtiyaçlardan ancak en mübrem ve zarurî olanları için tahsisat teklif edilebilmiştir.

Bu meyanda 5 nci işletme mıntakasında açılacak olan üç istasyon ile 4 ncü işletme mıtakasında Erzuruma kadar açılacak 13 istasyon ve bir yatakhane demirbaşları da hesaba idhal edildiğinden bu fasılda daha fazla bir tasarruf temini mümkün olamamıştır.

Fasıl : 14 — 3071 numaralı kanunun 2 nci maddesi mucibince Sivas cer atelyesi tezgâh vesair tesisatı masrafı

27 - 11 - 1936 tarih ve 3071 sayılı kanunun 1 nci maddesile Sivas cer atelyesinin kuvvei muharrike santrali, viñç ve tezgâhlarına vesair tesisatına muktazi alât ve edevat için ve hükmü müteaddid senelere sari olmak üzere (2 500 000) liraya kadar taahhüd icrasına dair verilen mezuniyete istinaden yapılmış olan siparişler dolayisile her sene sarfedilecek mikdar mezkûr kanunun 2 nci maddesi mucibince İdaremiz bütçesine tahsisat olarak vazolunmak lâzımdır.

Önümüzdeki malî yıl içinde bu fasıldan yapılacak masraflar hesap edilmiş ve binnetice (1 509 879) liralık tahsisat teklif olunmuştur.

Fasıl : 15 — Sabit tesisatın tevsi ve tezyidi

Bütçe kanunlarıyla alınan salâhiyetlere istinaden yapılmakta olan tevsi ve tezyid işlerine aid tahsisatlar hususî kanunlarına göre ayrı ayrı fasıllara mevzu bulunmaktadır.

Önümüzdeki malî yıl içinde bunlardan başka tevsi ve tezyid mahiyetinde bir masraf yapılmayacağı cihetle bu fasıl için tahsisat teklif edilmemiştir.

Fasıl : 16 — 3447 ve 3319 numaralı kanunlar mucibince mubayaa edilecek muharrik ve müteharrik edevat bedeli ile gümrük resmi ve sair masrafları

Devlet demiryollarının ihtiyacı olan muharrik ve müteharrik edevatın siparişi için (16 000 000) liarya kadar taahhüd yapılmasına dair 11 - VI - 1937 tarih ve 3247 sayılı kanunun 1 nei maddesini muaddil 14 - I - 1938 tarih ve 3319 sayılı kanunun birinci maddesinin son fıkrasına göre, yapılan taahhüde müsteniden her sene sarfedilecek mikdarın idaremiz bütçesine tahsisat olarak konması icabetmektedir.

Yapılan hesablara göre önümüzdeki malî yıl içinde sarfedileceği tesbit edilen (2 850 000) lira tahsisat olarak teklif olundu.

Fasıl : 17 — Ankara garı büfe ve gazinosu için mütedavil nermaye

Ankara garı büfe ve gazinosunun tesis ve işletme ihtiyaçlarını karşılamak üzere mütedavil bir sermaye tahsisi lüzumlu görülmüş ve bu maksadla da geçen sene bütçemizin 18 nei faslına (50 000) liralık tahsisat vazolunmuştur.

Yeni tesis edilmiş olmak itibarile henüz tam verimli bir vaziyete gelmemiş olan gazino ve büfeye bu sene bütçesile de (30 000) lira tahsisi teklif edilmiştir.

Fasıl: 18 — Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi masrafları

5 - V - 1937 tarih ve 3163 sayılı kanunun 6 nei maddesi Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesinin varidat ve masraflarının idaremiz bütçesine idhalini âmir bulunduğundan geçen sene bütçesinin (A) cedvelinde 15 nei faslın 2 maddesine ceman (299 200) liralık bir tahsisat vazolunmuştur.

Yeni bütçemizde IV neü kısımdaki ve 18 nei fasılda bu masraflar için yapılan teklif (347 351) liradır. Fasılın 1 nei maddesi ücret ve yevmiyelere karşılıktır. Bağlı (C) cedvelinde gösterilen kadro vaziyetine göre hesap edilmiş bulunan ücret ve yevmiyeler geçen senekinden (11 321) lira fazla bulunuyor. İşletmenin sair bilecümle masraflarını karşılayan 2 nei madde tahsisatı da geçen sene tahsisatından (36 830) lira fazlasile teklif edilmiştir. Fazlalıkların asıl sebebi 1938 senesi bütçesinin ihzarında (1 000 000) oto kilometre esas ittihaz edilmiş olmasına mukabil yeniden tedarik edilecek kamyon, romork ve otobüslere nazaran 1939 malî yılı zarfında (1 500 000) oto kilometre yapılacağı tahmin edilmiş ve masrafların da buna göre tesbit edilmiş olmasından ibarettir.

Fasıl : 19 — 1715 numaralı kanunun 8 nei maddesi mucibince Cümhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı

Bütçemizin umumî yekûnununun % 1 i olarak tesbit edilmiştir.

1939 - 1940 senesi hasilât bütçesi

Bu husustaki umumî esasları, yukarıda umumî mütalea meyânında arz etmiştik. Onun için burada, evvelâ tarifelerde bu sene içinde yapılan tenzilât ve islâhat hakkında kısa bir malûmat arzından snora, gelir bütçemizin mutelif fasıl ve maddelerinin tahliline geçeceğiz.

A - Tarifeler

Geçen senelerde olduğu gibi tarifelerde islâhat faaliyetine 1938 takvim yılında da devam edilerek yolcu ve eşya için aşağıdaki tarifeler ihdas edilmiş ve bazı tarifelerde tadilât yapılmıştır.

1 — Yolcu tarifeleri :

1 - Bu sene zarfında işletmeye açılan Divrik - Erzincan kısmına mevcut tenzilli tarifeler teşmil edilmekle beraber diğer yeni açılan hatlarda olduğu gibi bu kısımda seyahat edecek yolculara da umumî tarifeden % 50 tenzilât yapılmıştır.

2 - İhdas edildiğindenberi büyük bir rağbet gören halk ticaret biletleri, Avrupa, Erzurum ve Mudanya hatlarına da teşmil edilerek hamillerinin bunlardan daha geniş mikyasta istifadelerine imkân verilmiştir.

3 - Aile biletlerinin 2 aylık müddeti 4 aya çıkarılmış ve ayrıca eskiden olduğu gibi ücret mukabilinde temdid hakkı da ipka edilmek suretile teshilât % 100 nisbetinde arttırılmıştır.

4 - Sürat trenlerindeki yataklı vagonlarda seyahat eden yolcuların munzam ücretleri % 25 den % 12,5 e indirilmiştir.

5 - Gazetecilere mahsus % 60 tenzilâtlı halk ticaret bileti hâmillerinin sürat katarlarında alacağı munzam bilet ücretlerinden de ayrıca % 60 tenzilât yapılmıştır.

6 - 10 ve daha fazl kişilik gruplar halinde seyahat edecek yolculara ana hatlarda olduğu gibi Avrupa hattında mintaka tarifesinden % 50 tenzilât verilmiştir.

7 - Mekteb bulunmayan mahallerden her gün devam etmek suretile diğer bir mahaldeki mektebe gidib dönen talebelere mahsus ehven tarife Avrupa hattına da teşmil edilmiştir.

II. — Eşya tarifeleri :

1 - Arpa, yulaf, çavdar, burçak nevindeki zahirelere mahsus fevkalâde tenzilât, Zonguldak ve Payas istasyonlarına ve diğer demiryol idarelerine aid istasyonlara müretteb nakliyata da verilmiştir.

2 - Türk - Yunan ve Bulgar demiryolları arasında evvelki sene Sofyada takarrür ettirilen doğru müşterek nakliyat tarifelerinden azamî surette istifade edilmek ve Avrupaya ihraç edilecek mallarımıza ucuzluk ve kolaylık vadeden bu tarifelerin ücret ve şartlarında yeni tenzilât ve mürsillerin lehine tadilât temin edilmek üzere alâkadar idarelerle temaslarda bulunulmaktadır. Ezcümle Rize portakallarının Köstence yerine Avrupa hattımız üzerinden Almanyaya ihracını temin ve keza Almanya ve merkezî Avrupaya irsal edilecek kesilmiş kümes hayvanlarına yeniden tenzilât yapılması hususunda teşebbüslere devam ediyoruz.

3 - Merkezî Avrupa ve Almanyaya ihraç edilecek mallarımız için doğru müşterek tarifeler ihdası hususundaki müzakere ve tedkiklere bu sene de devam edilmiştir.

4 - İstanbulda et fiatlarının ucuzlatılması maksadile alınan tedbirlere kasablık hayvan nakil ücretlerinden mevcut tenzilâta ilâveten ayrıca % 10 tenzilât yapılarak demiryollarımızca da yardım edilmiştir.

5 - Palamut ve çam kabuğuna mahsus tenzilli tarife, yalnız sahillere müretteb

nakliyya münhasır iken memleket dahilinde bu maddeleri istihlâk edecek sanaviin inkişafı sebebiyle her istikamet ve münasebete teşmil edilmiş ve tarifeye palamut hulasası maddesi de ilâve edilmiştir.

6 - Uzun müddet dayanabilecek halde olduğundan ve yakın mesafelerde istihsal edildiğinden dolayı tenzilâtli tarifeler haricinde kalmış olan balkabağı ve helvacıkabağı bilhassa Avrupa hattında görülen ihtiyaca binaen tenzilli sebze tarifesine idhal edilmiştir.

7 - Avrupa hattının karadan ve deniz yollarından maruz kaldığı şiddetli rekabet hattın trafiğini tehlikeye düşürecek mahiyette görüldüğünden bu hattın geçen sene yolcu tarifeleri üzerinde yapılmış olan cezrî islahat bu sene de eşya tarifelerinde yapılmıştır.

8 - Bu cümleden olarak ayrı nakil şartlarına tâbi veya hattın umumî trafiğini müteessir edebilecek vaziyette bulunan bazı eşyanın istisnasile alelûmum eşyaya perakende, 5 - 10 ton mikdarlarında olmak kaydıla ve sınıf farkı aranılmaksızın ehven ücretler tesbit edilmiştir. İstanbula nakledilecek zahirelere Avrupa hattının bütüin mesafesine mukabil ton başına (4) lira alınmak suretile mühim miktarda tenzilât yapılmıştır. Hayvancılığı ve diğer sanayii itibarile fazla (tuz) istihlâk edecek mevkide bulunan Trakya mintakasına (tuzun) İstanbuldan sevkinin temin zamanında tuz nakil ücretleri % 35 tenzilâtla ton ve kilometre başına (1,5) kuruş indirilmiştir.

9 - Şirket zamanında Sirkeci istasyonu hamal gruplarının sırf kendi menfaatlerine uygun olmak üzere tesbit ettikleri tahmil ve tahliye ücretlerinin (ton başına 100 kuruştan fazlaya kadar çıkmakta idi) nakil masraflarını çoğaltacak mahiyette olduğu görülmüş ve bu işleri ton başına 20 - 25 kuruş mukabilinde demiryollarımızca yapılması takarrür ettirilerek Avrupa hattının hemen bütüin nakliyatının merkezi sikleti olan Sirkecide nakil maliyet fiatlarına tesir yapabilecek engeller kaldırılmıştır. Odun ve odun kömürü tarifeleri de bu hatta teşmil edilmiştir.

B. - Umumî varidatın tahlili

1 — Yolcu nakliyatı geliri

Halkın tediye kabiliyeti ve ticaret münasebetlerinin inkişafı nazarı dikkate alınarak yolcu tarifesinde yapılmasına devam olunan ucuzluk ve yolculara gösterilen azamî kolaylıklar sayesinde yolcu nakliyatı ve bundan elde edilen varidat devamlı bir surette artmış ve artmakta devam etmektedir.

(3) numaralı cedvelin tedkikinden anlaşılacağı üzere seneden seneye bariz bir fazlalık görülmektedir.

Yolcu varidatının bu artma seyri göz önünde tutularak 1939/40 yolcu hasılatı 11 000 000 lira olarak tahmin edilmiştir.

2 — Yolcu ağırlığı

Yolcu ağırlığı varidatı yolcu nakliyatının seyir ve temevvüciine bağlı ve mahza yolculara bir teshilât temin eden ve İşletme gelirine bellibaşlı ehemmiyeti haiz olmayan bir gelirden maduttur. Bu itibarla yolcu nakliyatında fazlalık temin eden seyahatların pek mühim bir kısmı Halk ticaret ve gidış - dönüş biletleri ve diğer

tenzilli tarifelerden istifade ederek seyahat eden yolcular teşkil etmekte ve bu seyahatlar ekseriyetle kısa bir müddete inhisar ettiği için yolcular beraberlerinde ücrete tâbi eşya taşımamaktadırlar.

Bu sebeben 1939/40 yolcu ağırlığı varidatı, yolcu adedinin inkişafına rağmen geçen seneye nazaran 20 000 lira fazlasile 270 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

3 — Mesajeri

1938 - 1939 malî devresinin ilk altı ayında mesajeri nakliyatından alınan varidat ancak 264 854 liradır. Diğer senelerin ikinci altı aylık devreleri seyrine nazaran bu senenin ikinci altı aylık varidatı 170 000 lira tutacaktır. Bu netice göz önünde tutularak ve bu nakliyatın mühim bir nisbette artması memul bulunmadığı cihetle 1939/40 devresi muhammen varidat 444 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

4 — Seyriseri

1938 senesinin ilk altı ayı zarfında seyriseri nakliyatının temin ettiği varidat 1 092 551 liradır. Bu nakliyatın mühim bir kısmını da yaş sebzeler ve meyveler kesilmiş et ve kümes ve av hayvanatı, süt ve süt mamulâtı, buz, balık ve deniz mahsulâtı ile canlı hayvanlar teşkil etmektedir. Ayrıca bir kısım askerî nakliyat da bu maddeye dahildir.

Bu maddelere aid tarifelerde de yüksek nisbette tenzilât yapılmış olduğundan nakliyat muntazaman terakki etmektedir.

Bu itibarla seyriseri muhammen varidatı 1 750 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

5 — Seyrihafif

Seyrihafif nakliyatı, umumî mübadele hareketlerinin ifadesi olmak itibarile her yerde demiryolları varidatının başlıca esash unsurunu teşkil etmektedir. Devlet demiryollarının 1932 senesinden itibaren seyrihafif olarak taşıdığı eşya tonajı ve tren kilometreye isabet eden hasılâtın umum yekûnu ile millî istihsal ve ticaretimizin büyük mübadele mevzuunu teşkil eden başlıca maddelerden 1938-1939 devrelerinin ilk altı ayında taşınan mikdar ve bunların hasılâtı (4) ve (5) numaralı tablolarla mukayeseli olarak gösterilmiştir. (4) numaralı tablonun tedkikından varidatının muntazaman arttığı müşahede edilir.

(5) numaralı altı aylık mukayeseli tablonun mütaleasından nakliyat mikdarının 1938 senesinden bir evvelki seneye nazaran varidatında % 6,394 derecesinde çoğaldığı görülür.

Varidatında tenezzül kaydedilen başlıca maddeler buğday, arpa, diğer zahair, ot, saman, şeker pancarı, pancar küspesi, şeker, tuz, tütün, pamuk, kereste, maden cevheridir.

Şeker ve şeker pancarında bariz bir surette görülen tenezzül, şeker fabrikalarının bir evvelki seneye nazaran daha az faaliyette bulunmasından ileri gelmiştir.

Çoğalma kaydedilen başlıca maddeler yağlı taneler, kuru bakla, kuru sebze, üzüm, incir, un, kepek, yumurta, bira, yün ve yapağı, palamut, çimento ve kireç, tuğla, kiremit, ve diğer yapı malzemesi, maden ve kok kömürü, petrol ve listede tadat edilmeyen ve ekserisi umumî tarifeye tâbi diğer maddelerdir.

Umumiyet itibarile 1938 senesinin ilk altı ayında geçen senenin mütenazır altı

ayına nazaran eşya nakliyatının 40 808 ton az olmasına rağmen hasılatının 724 039 lira fazla olması, işletmeye açılan yeni hatlar dolayısıyla vasatî nakil mesafesinin artmış bulunmasından ve mühim nakliyat mevzuunu teşkil eden arpa, buğday, şeker pancarı, gibi maddelerin bu sene az nakledilmesine mukabil nakil ücreti nisbeten yüksek bulunan bazı maddeler nakliyatının artmasından ileri gelmektedir. İşletmeye yeni açılan hatlardaki inkişaf dolayısıyla buğday, arpa, şeker pancarı ve diğer maddeler nakliyatının önümüzdeki sene içinde çok artması memul bulunduğu cihetle 1939/40 seyrihafif muhammen varidatı 23 936 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

6 - Muhtelif gelir

Muhtelif gelir, eşyanın vagonlara tahmil ve tahliyesi, vezni, açık arazi, muşamba kirası gibi hizmetler mukabilinde alınan ücretlerden tereküp eder. Bilhassa kısa mesafelerde yapılan nakliyatta, bu ücretler, nakledilen eşyanın maliyetine müessir olduklarından, bu sene bu ücretler tahfif edilmiştir. Bu meyanda iç kapaklı vagonlardan alınan 3 lira iç kapak ücreti kaldırılmış vezin ücretleri yarıya indirilmiş örtü kirası 5 liradan 2,5 liraya indirilmiş ve tam hamuleli nakliyatta hamal teşkilâtımız bulunan bazı istasyonlarda tahmil ve tahliye işleri serbest bırakılmıştır.

Ticaret lehindeki bu kolaylıkların neticesi olarak muhtelif varidat bu sene ilk altı ayında 144 572 liraya düşmüştür. Bu itibarla bu madde muhammen varidatı 300 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

7 — Haydarpaşa limanı varidatı

Limandaki tahmil ve tahliye, palamar, rıhtım, silo, mağaza ve diğer müteferrik hizmetler hasılatından teşekkül eden bu varidat 1938 - 1939 devresinin ilk altı ayında 362 667 liraya balığ olmuştur.

200 ve daha fazla tonajdaki gemilerden alınan çift palamar resminden, eşyadan alınan resmin kaldırılması ve ihracat maddelerinin yalnız nısıf rıhtım ücretine tâbi tutulması gibi sebeplerden dolayı Haydarpaşa liman varidatı 1938/39 nisbetinde bu sene için tahmin edilen mikdarı ancak bulabilecektir. Liman ücretlerinin iktisadî vaziyet icablarına göre ıslahı mu tasavver bulunduğundan Haydarpaşa liman varidatı 1939/40 senesi için yine 600 000 lira olarak ipka edilmiştir.

8 — Derince limanı

Haydarpaşa liman imtiyaznamesi bu limanda da aynen tatbik edildiği cihetle, palamar ve rıhtım ücretlerinde yapılan değişiklikler bu liman varidatında da tesirini göstermiş ve fazla olarak, bu limandan yapılmakta olan krom nakliyatı mesafenin kısalığı dolayısıyla son aylarda Bandırma iskelesine intikal etmiş olduğundan 1938/39 devresinin ilk altı ayında bu liman varidatı ancak 48 444 liraya balığ olabilmıştır ve sene sonuna kadar ancak 90 000 liraya çıkabilir.

Bu itibarla bu limanın 1939/40 muhammen varidatı bu seneki ilk altı aylık neticesi göz önünde tutularak 100 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

9 — İskeleler varidatı

Limanlar varidatının tenakusuna mukabil, iskeleler varidatı, iskeleler tarifelerinde yapılan mühim tenzilâta rağmen çok büyük inkişaf göstermiş ve 1938/1939

devresi ilk altı ayında, bütün sene için tahmin edilen varidatı sekiz bin küsur lira tecavüz etmiştir. Bu varidatın sene sonunda 100 000 liraya yaklaşacağı tahmin edildiğinden 1939/1940 senesi için muhammen varidat 100 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

10 — Trabzon - İran Transit yolu varidatı

Trabzon - İran transit yolu Devlet işletmesi varidatı 1938/1939 devresi ilk altı ayında 39 666 liraya baliğ olmuş ve sene sonuna kadar 80 000 lirayı ancak bulabilecek isede, son yapılan anlaşmalar önümüzdeki sene transit nakliyatının inkişafına yardım edeceği kuvvetle memul bulunduğundan 1939/1940 muhammen varidatı 100 000 lira olarak ipka edilmiştir.

1 numaralı tablo

Beş senelik işletme gelirinin ilk ve son altı aylık devirlerini gösterir cedveldir

Not: Satın alınan şirket hatlarının evvelki senelere aid geliri de dahil edilmiştir.

	1933 - 1934 Senesi			1934 - 1935 Senesi		
	İlk altı	Son altı	Yekûn	İlk altı	Son altı	Yekûn
	aylık	aylık		aylık	aylık	
Yolcu	3 231 391	2 669 606	5 900 997	3 541 409	2 948 420	6 525 829
Bagaj	97 572	67 587	165 159	91 235	70 950	162 175
Mesajeri	200 929	178 365	379 294	210 283	182 118	392 401
Seyriseri	442 023	325 283	767 306	547 070	348 527	895 597
Seyrihafif	7 122 240	6 386 867	13 509 107	9 742 307	6 115 066	15 857 373
Muhtelif	253 113	227 783	480 896	394 244	315 679	709 923
Haydarpaşa limanı	279 582	301 074	560 656	459 350	306 827	766 177
Derince limanı	94 921	54 637	149 558	82 837	98 051	180 888
Yekûn	11 721 771	10 211 202	21 932 973	15 068 735	10 421 628	25 490 363

	1935 - 1936 Senesi			1934 - 1935 Senesi		
	İlk altı	Son altı	Yekûn	İlk altı	Son altı	Yekûn
	aylık	aylık		aylık	aylık	
Yolcu	4 236 464	3 201 232	7 437 696	4 663 998	3 980 003	8 644 001
Bagaj	93 976	74 649	168 625	100 014	87 493	192 507
Mesajeri	224 616	214 606	439 222	304 868	298 223	603 091
Seyriseri	517 563	413 950	931 513	725 572	523 703	1 249 275
Seyrihafif	8 603 386	5 087 559	13 690 945	9 825 983	8 780 828	18 606 811
Muhtelif	335 298	277 471	612 769	445 726	460 100	905 826
Haydarpaşa limanı	238 746	236 698	475 444	334 875	340 424	675 369
Derince limanı	110 479	71 205	181 684	92 787	77 489	170 276
Yekûn	14 360 528	9 577 370	23 937 898	16 498 823	14 548 333	31 047 156

	1937 - 1938 Senesi			1938 - 1939 Senesi		
	İlk altı aylık	Son altı aylık	Yekûn	İlk altı aylık	Son altı aylık	Yekûn
Yolcu	5 395 982	4 205 805	9 601 787	5 947 039		
Bagaj	141 863	123 196	265 059	168 594		
Mesajeri	317 046	202 756	519 802	264 854		
Seyriseri	894 130	549 938	1 444 068	1 092 551		
Seyrihafif	11 321 243	9 214 676	20 535 319	12 045 282		
Muhtelif	533 462	129 537	662 999	144 572		
Haydarpaşa limanı	378 075	394 753	772 828	362 667		
Derince limanı	123 485	52 710	176 195	48 444		
İskeleler	—	43 224	43 224	58 157		
Yekûn	19 105 286	14 915 995	34 021 281	20 132 360		

2 numaralı tablo

Ana hat ve banliyölerde beş senelik yolcu sayı ve geliri

Banliyölerde

	Yolcu sayısı	Yolcu hasılatı
1933 / 1934	7 850 939	604 233
1934 / 1935	8 555 942	581 211
1935 / 1936	9 306 113	630 807
1936 / 1937	9 559 888	651 447
1937 / 1938	10 668 721	628 780
1938 (altı aylık)	4 955 666	278 880

Ana hatta

	Yolcu sayısı	Yolcu kilometresi	Yolcu hasılatı
1933 / 1934	2 836 567	393 050 989	5 296 764
1934 / 1935	3 949 428	523 925 310	5 944 618
1935 / 1936	6 570 454	611 952 367	6 806 890
1936 / 1937	6 832 765	753 597 081	7 992 554
1937 / 1938	7 803 402	947 073 687	8 606 935
1938 (altı aylık)	4 582 556	473 536 843	4 976 400

3 numaralı tablo

Son dört senenin ilk altı aylık devreleri içinde bütün şebekede taşınan yolcuların sayı ve gelirini takribî olarak gösterir cedveldir.

	Yolcu adedi				Yolcu hasılatı			
	1935	1936	1937	1938	1935	1936	1937	1938
Banliyö katarlarile	5 042 718	4 941 931	6 684 210	7 819 507	367 650	382 739	412 272	468 627
Ana hatta umumî tarife ve mmtaka tarifelerile	1 164 807	1 451 027	1 880 743	2 161 275	1 257 961	1 430 118	1 685 573	1 740 644
Halk ticaret biletlerile	76 011	99 276	119 652	133 971	544 603	531 085	668 896	734 490
Gidiş - dönüş »	68 432	72 370	76 836	122 575	421 365	430 485	473 419	650 896
Aile »	27 958	25 598	29 894	32 278	83 479	87 165	111 109	106 966
Diğer tenzilli »	702 506	989 857	993 347	1 257 127	443 410	666 683	731 287	919 518
Askerî »	205 529	225 042	321 297	308 522	453 296	495 231	681 119	709 501
Gezinti katarlarile	174 317	91 932	106 998	113 828	62 818	36 881	42 185	36 026
Avrupa hattının umumî ve tenzilli tarifelerile	157 624	155 714	213 315	218 885	302 142	321 484	304 064	287 736
Samsun - sahil hattı	151 090	231 386	294 399	297 650	24 724	32 619	43 449	43 447
Mudanya - Bursa hattı	93 844	109 186	128 692	135 036	14 734	17 769	21 450	21 936
Erzurum - hudud hattı	9 243	12 185	20 553	20 293	9 921	10 885	14 988	12 976
Katarlarda alınan munzam ücretleri	—	—	—	—	96 636	178 654	197 172	213 953
Yekûn	7 874 079	8 405 504	10 869 936	12 620 948	3 980 739	4 631 798	5 395 983	5 946 716

(S. Sayfa : 14)

4 numaralı tablo

D. D. yolları seyriseri ve seyrihafif ile taşınan eşyanın ton, tonkilometre ve hasılatı

	Ton	Ton kilometre	Hasılat Lira
1933/1934	2281340	476031176	14 276 411
1934/1935	2638123	651011546	16 752 971
1935/1936	2491475	588570545	14 614 626
1936/1937	3022816	849922697	19 792 088
1937/1938	2916099	608898206	20 995 795

Not:

- 1 — Bagaj ve mesajeri ton, ton kilometre ve geliri bu rakamlara dahil değildir.
- 2 — Mukayese temini maksadile satın alınan şirket hatlarının ton, ton kilometre ve geliri bu cedveldeki rakamlara dahil edilmiştir.

1938 ve 1937 malî senesinin ilk altı ayı içinde bütün şebekede taşınan eşyanın ton ve geliri takribî olarak gösterir mukayeseli cedveldir.

Eşyanın cinsi	1 9 3 8		1 9 3 7		F A R K	
	Ton	Gelir Lira	Ton	Gelir Lira	Ton	Gelir Lira
Buğday	181 058	1 691 505	175 357	1 885 666	+ 5 701	— 194 161
Arpa	71 777	276 657	85 415	455 962	— 13 638	— 179 305
Diğer zahireler	29 774	108 215	40 902	191 905	— 11 126	— 83 690
Yağlı taneler	14 365	26 828	12 522	21 073	+ 1 843	+ 5 755
Pirinç	1 001	3 920	1 321	6 987	— 320	— 3 067
Ot ve saman	1 328	3 476	2 018	7 137	— 690	— 3 661
Patates	264	1 711	1 067	1 628	— 803	+ 83
Bakla	7 164	25 757	3 079	11 637	+ 4 085	+ 14 120
Kuru sebze	9 539	67 448	6 450	42 087	+ 3 089	+ 25 361
Taze meyve ve sebze	33 052	302 134	25 828	229 644	+ 7 224	+ 72 490
Kavun ve karpuz	25 553	46 945	23 460	38 339	+ 2 093	+ 8 606
Kuru üzüm	39 520	99 993	6 806	23 351	+ 32 714	+ 76 642
Kuru incir	22 827	137 031	17 593	107 971	+ 5 234	+ 29 060
Hurda incir	5815	29 130	5 765	28 835	+ 50	+ 1 295
Un ve kepek	34 238	176 037	29 605	169 702	+ 4 633	+ 6 335
Şeker pancarı	125 875	185 337	229 787	371 653	— 103 912	— 186 316
Pancar küspesi	1 375	773	6 419	1 746	— 5 044	— 973
Şeker	5 429	51 167	214 358	214 358	— 16 375	— 163 191
Portakal ve emsali	463	5 403	2 332	20 089	— 1 869	— 14 686
Yumurta	1837	22 109	1 254	15 146	+ 583	+ 6 963
Bira	2 383	30 309	557	8 571	+ 1 826	+ 21 738

Eşyanın cinsi	1 9 3 8		1 9 3 7		F A R K	
	Ton	Gelir Lira	Ton	Gelir Lira	Ton	Gelir Lira
Yerli içme suları	2 063	9 930	1 734	10 225	+	329 — 295
Tuz	15 273	81 617	17 376	101 196	—	2 103 — 19 579
İşlenmemiş tütün	1 596	12 232	2 891	18 919	—	1 295 — 6 687
» pamuk	7 890	48 130	6 283	51 375	+	1 607 — 3 245
Yün, yapağı ve tiftik	6 759	140 407	6 095	126 792	+	664 + 13 615
Meyan kökü	11 783	56 668	11 304	54 849	+	479 + 1 819
Palamut	15 326	78 999	11 934	63 058	+	3 392 + 15 941
Kereste ve kütükler	19 008	85 138	25 470	99 687	—	6 462 — 14 549
Çimento ve kireç	57 401	573 007	49 153	432 380	+	8 248 + 140 627
Tuğla, kiremit ve taş	19 031	64 985	15 232	44 822	+	3 799 + 20 163
Diğer yapı malzemesi	14 438	160 050	16 853	148 249	—	2 415 + 11 801
Maden cevherleri	85 908	533 316	85 223	562 313	+	685 — 28 997
Maden kömürü ve kok	157 174	647 639	99 678	316 455	+	57 496 + 331 184
Ođun kömürü	16 840	74 202	15 598	77 026	+	1 242 — 2 824
Petrol ve emsali	13 324	213 820	10 440	192 507	+	2 884 + 21 313
Diğer maddeler	517 289	4 887 678	541 786	4 028 644	—	24 497 + 859 034
Mudanya - Bursa	52 160	31 576	26 044	26 517	+	6 116 + 5 059
Erzurum - Hudud	6 995	60 583	15 645	94 151	—	6 650 — 33 568
Samsun sahil	7 721	8 438	7 344	6 256	+	377 + 2 182
Yekûn	1 624 616	11 060 300	1 665 424	10 307 908	—	40 808 + 752 392
Davar ve sığır	3 439	136 513	2 971	112 381		+ 24 132
Müteferrik nakliyat geliri		410 729		400 843		+ 9 886
Avrupa hattı		437 740		500 111		— 62 371
Umumî yekûn		12 045 282		11 321 243		+ 724 039

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 14
Esas No. 1/3

5 - V - 1939

Yüksek Reisliğe

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü bütçesi hakkında olub Başvekâletin 28 - II - 1939 tarih ve 6/900 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize verilmiş olmakla Münakalât vekili Ali Çetinkaya ve Devlet demiryolları umum müdür muavini hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Umum müdürlüğün 1939 malî yılı varidatı 1938 yılı için tahmin olunan varidatı nazararı 3 340 600 lira fazlasile 39 130 000 lira olarak teklif edilmiştir.

İdare, içinde bulunduğumuz malî yılın ilk altı aylık filî hasılatına geri kalan altı ayda elde edeceği hasılatı ilâve eylemek suretile bu tahmini yapmış olup bütçenin Encümenimizde müzakeresi sırasında on aylık filî hasılat da elde edilmiş olduğundan buna senenin geri kalan iki ayında elde edeceği umulan mikdarlar da ilâve edilmek suretile bu tahmin yeni bir tedkike tâbi tutulmuştur.

1938 malî yılının on ayı içinde idarenin muhtelif gelir membalarından elde eylediği mikdar 31 823 152 lira olup buna nisan ve mayıs aylarında elde edileceği umulan 6 200 000 lira daha ilâve edildiği takdirde sene sonunda ele geçecek mikdarın 38 023 152 liraya balığ olacağı anlaşılmakta olup 1938 tahminine nazaran varidatda 2 233 752 lira gibi bir fazlalık olacağı görülmektedir.

Gelir membalarından kısmen Posta idaresine intikal eylemiş olmasından dolayı mesajeri nakliyatında ve bazı ücretlerin müşteriler lehine kâmilen ilga ve bazılarının da kısmen indirilmiş bulunmasından dolayı müteferrik hasılatta kısmen tenez-züller vuku bulmasına mukabil diğer membalarda ve bilhassa seyri hafif ile yolcu nakliyatında bu fazlalık göze çarpar derecededir.

1937 yılında elde edilen hasılat tahmine nazaran 5 251 190 lira fazlasile ve 1936 yılı varidatı dahi tahmine nazaran 6 425 662 lira fazlasile elde edilmiş olup 1938 yılının bu tezayüd seyri geçen yılların arzylediği inkişaf ile ahenkdar görülmemektedir. Bu vaziyeti demiryollar nakliyatımızın normalleşmeğe doğru bir seyir takip eylediği suretinde ifade etmek kabildir.

1939 malî yılı için idarece tahmin olunan varidat 1938 sonuna kadar elde edileceği anlaşılan mikdardan 1 106 848 lira fazla görülmektedir. 1939 yılı içinde işlemeğe başlayacak olan Karabük fabrikasına Divrikiden yapılacak demir cevheri nakliyatı ile sene içinde Erzuruma kadar uzayacak ve işlemeğe başlayacak olan demiryolu hasılatı da nazarı itibare alındığı takdirde idarenin teklif eylediği varidatın isabetli bir tahmine müstenid olduğu görülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Masraf bütçesi :

1939 malî yılı bütçesinin teklif edilen masraf kısmı yekûnu 39 130 000 liradan ibaret olup bu rakam 1938 bütçesile verilen tahsisata nazaran 3 390 600 lira fazladır. Fazla olarak talep olunan bu tahsisattan masraf cedvelinin mütaleasından da anlaşılacağı üzere mühim kısmı yeni hatların işlemeğe açılması ve trafikin artması sebebiyle adedleri çoğalacak olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve harcırahlarla buna müteferri diğer tertiplere ve mahrukat, muharrrik ve müteharrik edevatın tamiri ve yol bakımı masraflarına ilâve edilmekte ve bir kısmı da verilen salâhiyetlere müsteniden satın alınan muharrrik ve müteharrik malzemenin bu seneye isabet eden taksit bedeli ile bu eşyaya aid gümrük rüsumu faslına eklenmektedir.

Masraf cedvelinin bütün tertipleri birer birer tedkik olunmuş ve her birisine ihtiyaçlara tekabül eder derecede tahsisat konulduğu anlaşılmış olmakla mezkûr cedvel de teklif edildiği şekilde aynen kabul olunmuştur.

Bütçe lâyihası :

Bu lâyihanın 5 nci maddesi muhtelif ihtiyaçların temini maksadile 8 000 000

liraya kadar teahhüde girişebilmesi için umum müdürlüğe salâhiyet vermektedir. Yapılacak bu teahhüdlerin gelecek senelere sari olabileceğinin madde metninde zikri münasib görülerek maddenin yazılış tarzı bu şekilde değiştirilmiş ve idarenin elinde bulunan para ile 1939 yılının muhtemel fazlai varidatı ve sene içinde yapılacak bütçe tasarrufatı verilen bu salâhiyeti karşılayabileceği ve noksan kalan kısmın da müteakib seneler bütçelerine konulmak suretile ödeneceği hesab edile rek istenilen bu mezuniyet verilmiştir.

Lâyihanın 9 ncu maddesinin (B) fıkrası muhasebei umumiye kanunile ahenkdar olmak için mahkeme harçları şeklinde değiştirilmiştir.

11 nci madde eski şekline nazaran başkalık arz etmektedir. Şimdiye kadar Devlet demiryolları memur ve müstahdemlerinin haftada beş kiloya kadar meccanen erzak ve eşya nakledebilmeleri ve senede bu mikdarın üç yüz kiloyu geçmemesi kabul edilmiş iken bu defa tatbikat ve kontrolündeki müşkülâtın dolayı her memur için haftada beş kilo ve ayrıca senede üç yüz kiloyu geçmemek şartile meccanen erzak ve eşya nakledebilmesi esası teklif edilmiş ve mahiyeti itibarile bu müsaade memurlar için kolaylığı temin eder mahiyette görülmüş olduğundan madde teklif veçhile kabul edilmiştir.

Lâyihanın 12 nci maddesi bu sene yeni olarak teklif edilmiştir. İstasyonlarda inzibatı temin ile mükellef olan polis ve jandarmalara vazifelerini ifaya mahsus olmak üzere idarenin müsaaid olan binalarında meccanen yer verilmesini teminden ibaret bulunan bu teklif encümenimizce de yerinde görülmüş ve kabul edilmiştir.

Lâyihanın diğer maddeleri geçen sene bütçe kanunile kabul edilen maddelerin aynı olup ancak bunların bazılarında mevcut olan Nafia vekâleti kaydı yeni tebedül dolayısıyla Münakalât vekâleti suretinde değiştirilerek kabul olunmuştur.

Bu esaslar dairesinde encümenimizce yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis
Isparta
Mükerrem Ünsal

R. V.
Kayseri
F. Baysal

M. M.
Trabzon
R. Karadeniz

Kâtib
İstanbul
F. Öymen

Bolu
Dr. Zihni Ülgen

Çanakkale
R. Bulayırılı

Elâzığ
M. F. Altay

Erzincan
İ. Artun

İstanbul
G. Bahtiyar Göker

Kastamonu
T. Coşkan

Kırklareli
B. Denker

Kırklareli
Ş. Ödül

Kırşehir
M. Seyfeli

Kocaeli
A. Said Akbaytuğan

Kütahya
A. Tiridoğlu

Malatya
M. Öker

Maraş
M. Bozdoğan

Mardin
R. Erten

Muğla
H. Kitabcı

Ordu
H. Yalman

Trabzon
Sırrı Day

Urfa
Sami İşbay

Yozgad
S. İçöz

Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1939 malî yılı
bütçe kanunu lâyihası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü 1939 malî yılı masrafları için bağı (A) işaretli cedvelde gösterildiği üzere (39 130 000) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Umum müdürlüğün 1939 malî yılı masraflarına karşılık olan varidat bağı (B) işaretli cedvelde gösterildiği üzere (39 130 000) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Umum müdürlüğün 1939 malî yılı daimî memur ve müstahdemlerle nakil vasıtaları kadroları bağı (C) işaretli cedvelde gösterilmiştir.

MADDE 4 — Umum müdürlük tarafından işletilmekte olan demiryollar ve diğer motörlü vasıtalar, limanlar, iskeleler ve maden ocaklarının bütün varidat ve hasılatı bunlara mahsus kanun ve nizamnameler dairesinde tahsil olunur.

Erzurum - Sarıkamış ve şubatı demiryolları için 1929 bütçesine bağı (C) işaretli tarife ahkâmı 1939 malî yılında da tatbik olunur. Bu tarifede tadilât icrasına Nafia vekili salâhiyettardır.

MADDE 5 — (900 000) lirası umumî idare binası inşaatının ikmaline; (1 435 000) lirası Sivas atelyesi inşaatının ikmalile tevsiat ve tesisat ve işçi takımlarına; (1 900 000) lirası hattın muhtelif yerlerinde (120) kilometrelik kısmın tecdidi ile muhtelif yol malzemesine; (3 125 200) lirası muhtelif tamamlayıcı tesisat, inşaat ve tevsiata; (639 800) lirası diğer atelyelerin tesisat ve tezgâhlarının ikmaline, Trabzon - İran yolu işletmesine muktazi otobüs ve kamyon mübayaasına sarfedilmek üzere (8 000 000) liraya kadar taahhüdât ve sarfiyat icrasına Umum müdürlük mezundur.

1938 malî yılı nihayetine kadar hâ-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul edilmiştir. z

MADDE 4 — Umum müdürlük tarafından işletilmekte olan demiryollar ve diğer motörlü vasıtalar, limanlar, iskele ve maden ocaklarının bütün varidat ve hasılatı bunlara mahsus kanun ve nizamnameler dairesinde tahsil olunur.

Erzurum - Sarıkamış ve şubatı demiryolları için 1929 bütçesine bağı (C) işaretli tarife ahkâmı 1939 malî yılında da tatbik olunur. Bu tarifede tadilât icrasına Münakalât vekili salâhiyettardır.

MADDE 5 — (900 000) lirası umumî idare binası inşaatının ikmaline, (1 435 000) lirası Sivas atelyesi inşaatının ikmalile tevsiat ve tesisat ve işçi takımlarına, (1 900 000) lirası hattın muhtelif yerlerinde (120) kilometrelik kısmın tecdidi ile muhtelif yol malzemesine, (3 125 200) lirası muhtelif tamamlayıcı tesisat, inşaat ve tevsiata, (639 800) lirası diğer atelyelerin tesisat ve tezgâhlarının ikmaline, Trabzon - İran yolu işletmesine muktazi otobüs ve kamyon mübayaasına sarfedilmek üzere (8 000 000) liraya kadar gelecek senele-re geçici teahhüdât ve sarfiyat icrasına Umum müdürlük mezundur.

1938 malî yılı nihayetine kadar hâsıl

sıl olan varidat fazlalarından henüz tahsisat kaydedilmeyen miktarlarla 1939 malî yılı masraf bütçesi tasarrufatı ve muhtemel varidat fazlası mezkûr taahhüdlere karşılık tutulmuştur.

Bu karşılıklardan 1938 malî yılı nihayetine kadar olan varidat fazlası 1939 malî yılı varidat bütçesinde açılacak hususî fasla irad kaydedilmek ve masraf bütçesi tasarrufatı da taallûk ettiği tertiblerden tenzil edilmek suretile mukabilileri yukarıda yazılı hizmetlerin her biri için masraf bütçesinde açılacak hususî fasillara tahsisat kayid ve sarfolunur. Taahhüdlerin bu suretle karşılanmayan kısmı idarenin müteakib yıllar bütçesine konacak tahsisat ile karşılanır.

MADDE 6 — 1939 malî yılı nakdî muamelâtının tedviri ve (1 000 000) liraya kadar kömür, (1 000 000) liraya kadar malzeme stoku yapmak için Umum müdürlük (2 500 000) liraya kadar kısa vadeli istikrazlar akdine ve bankalar nezdinde hesabı cari açtırmaya ve Maliye vekili bu istikraza kefalet etmeğe mezundur.

MADDE 7 — Devlet demiryolları şebekesi üzerinde 1939 malî yılı zarfında ücretsiz veya tenzilâtli ücretle seyahat etmek salâhiyetini haiz olanlar bağı (D) işareti cetvelde gösterilmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinin teşkilât ve vezâifine dair 23 mayıs 1927 tarih ve 1042 sayılı kanunun 24, 28, ve 34 ncü maddelerinin eşhas nakliyatına aid hükümlerile mezkûr kanunu muaddil 1 haziran 1929 tarih ve 1483 sayılı kanunun 8 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü 1939 malî yılı zarfında tatbik olunmaz.

1042 sayılı kanunun 25 nci maddesini değiştiren 3282 sayılı kanun ile posta kanununun 53 ncü maddesinin değiştirilmesine dair olan 3108 sayılı kanun hükmü ve 21 haziran 1930 tarih ve 9623 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararname-sinin Birinci umumî müfettişe aid hükmü hariç olmak üzere diğer hükümleri bakidir.

olan varidat fazlalarından henüz tahsisat kaydedilmeyen miktarlarla 1939 malî yılı masraf bütçesi tasarrufatı ve muhtemel varidat fazlası mezkûr taahhüdlere karşılık tutulmuştur.

Bu karşılıklardan 1938 malî yılı nihayetine kadar olan varidat fazlası 1939 malî yılı varidat bütçesinde açılacak hususî fasla irad kaydedilmek ve masraf bütçesi tasarrufatı da taallûk ettiği tertiblerden tenzil edilmek suretile mukabilileri yukarıda yazılı hizmetlerin her biri için masraf bütçesinde açılacak hususî fasillara tahsisat kayid ve sarfolunur. Teahhüdlerin bu suretle karşılanmayan kısmı idarenin müteakib yıllar bütçesine konacak tahsisat ile karşılanır.

MADDE 6 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresinin teşkilât ve vezâifine dair olan 1042 sayılı kanunu muaddil 1483 sayılı kanunun 8 nci maddesinin 1 nci fıkrasına tevfi-kan idare encümenince verilecek muvakkat müsademenin adedi (700) ü geçemez.

MADDE 9 — Aşağıda gösterilen fıkralarda yazılı hizmetlerden her birinin senesi bütçesine konulan tahsisatı kâfi gelmediği takdirde ilâveten sarfına lüzum görülecek miktarı tediyeye umum müdürlük mezundur. Bu suretle husule gelecek tahsisat farkı hesabı katğide ayrıca gösterilir.

- A) Tahmil ve tahliye ücretleri,
- B) Mahkeme masrafları,
- C) Semplon ekspresi açığından Türkiye hissesi,
- D) Reddiyat ve bilet satışı aidatı,
- E) İrad getiren emlâk resim ve vergileri.

MADDE 10 — 1932 malî yılı sonuna kadar sarfolunup da mahsubu icra edilmeyen mebalığın eski seneler bütçelerinde kullanılmayan tahsisatı karşılık tutularak 1939 malî yılı bütçesinde açılacak ayrı bir fasla masraf kaydi suretile mahsubu icra olunur.

MADDE 11 — Devlet demiryolları memur ve müstahdemleri için Nafia ve kâletince tasdik edilmiş olan memur ve müstahdemler talimatnamesi hudud dahilinde kalmak şartile haftada (5) ve ayrıca senede (300) kiloyu geçmemek üzere getirilecek erzak ve eşya ile evlilere senede (2 000) ve bekârlara (1 000) kiloya münhasır olmak üzere getirilecek mahrukat meccanen naklolunur.

MADDE 12 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü istasyonlarında inzibatı temin ile mükellef olan polis ve jandarmalara idare binaları müsaid olduğu takdirde meccanen yer tahsisine Umum müdürlük mezundur.

MADDE 8 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Aşağıda gösterilen fıkralarda yazılı hizmetlerden her birinin senesi bütçesine konulan tahsisatı kâfi gelmediği takdirde ilâveten sarfına lüzum görülecek miktarı tediyeye umum müdürlük mezundur. Bu suretle husule gelecek tahsisat farkı hesabı katğide ayrıca gösterilir.

- A) Tahmil ve tahliye ücretleri,
- B) Mahkeme harçları,
- C) Semplon ekspresi açığından Türkiye hissesi,
- D) Reddiyat ve bilet satışı aidatı,
- E) İrad getiren emlâk resim ve vergileri.

MADDE 10 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11 — Devlet demiryolları memur ve müstahdemleri için Devlet demiryolları memur ve müstahdemleri talimatnamesi hududu dahilinde kalmak şartile haftada (5) ve ayrıca senede (300) kiloyu geçmemek üzere getirilecek erzak ve eşya ile evlilere senede (2 000) ve bekârlara (1 000) kiloya münhasır olmak üzere getirilecek mahrukat meccanen naklolunur.

MADDE 12 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — 1932 - 1938 malî yılları bütçe kanunlarından hükümleri 1939 malî yılı zarfında dahi devam edecek olanlar bağı (H) işaretli cedvelde gösterilmiştir.

MADDE 14 — Bu kanun 1 haziran 1939 tarihinden muteberdir.

MADDE 15 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

27 - II - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>T. F. Sılay</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.		G. İ. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>İmzada bulunmadı</i>	
	Zr. V.	
	<i>Muhlis Erkmen</i>	

MADDE 13 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15 — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

A - CEDVELİ

M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
		Mali yılı tahsisatı Lira	Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümence kabul edilen Lira
<i>Birinci kısım</i>				
Birinci bab - Şahsî masraflar				
1	Ücret ve yevmiyeler			
1	Daimi memur ve müstahdemler	8 902 800	9 623 502	9 623 502
2	Ankara mesken tazminatı	228 400	262 380	262 380
3	Muvakkat memur ve müstahdemler	46 900	55 315	55 315
	Fasıl yekûnu	9 178 100	9 941 197	9 941 197
2	Harcirah			
1	Daimi memuriyet harcırâhı	16 600	16 837	16 837
2	Muvakkat memuriyet harcırâhı	68 700	71 437	71 437
3	Devir ve teftiş harcırâhı	120 400	141 861	141 861
	Fasıl yekûnu	205 700	230 135	230 135
3	Ecnebi mütehassıslarla ecnebi memleketlere gönderilecek memur ve talebenin ücret ve masrafları			
1	Ecnebi memleketlere gönderilecek talebe ile memurların ücret, masraf ve harcırâhları	137 300	141 220	141 220
2	Ecnebi mütehassısların ücret ve masrafları	129 100	50 000	50 000
	Fasıl yekûnu	266 400	191 220	191 220
4	Tali ücretler			
1	Memur ve müstahdemine verilecek ikramiye	55 000	55 000	55 000
2	Kömür tasarruf ikramiyesi	30 000	30 000	30 000
3	2847 sayılı kanunun 9 neu maddesi mucibince verilecek tazminatlar	592 500	697 118	697 118

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
	4	2847 sayılı kanunun 9 ncu maddesi mucibince verilecek tahsisat ve tali ücretler	208 941	232 760	232 760
		Fasıl yekûnu	886 441	1 014 878	1 014 878
5		Memur ve müstahdemlere ve ailelerine yardım			
	1	Memur ve müstahdemlerin elbise bedeline % 50 yardım	100 000	120 000	120 000
	2	Tekaüd, dul ve yetim maaşları	1 860	1 860	1 860
	3	2454 sayılı kanun mucibince verilecek tekaüd aidatı ile malîliyet karşılığı	600 000	670 000	670 000
	4	İdare hizmetinden çıkarılanlara ve kazaya uğrayanlara veya ailelerine nizamname mucibince verilen tazminat	5 000	5 000	5 000
	5	Eskişehir Çırak pansiyonu masraflarına yardım	33 600	46 808	46 808
	6	Mekteb bulunmayan yerlerdeki memur ve müstahdem çocuklarının tahsil masraflarına yardım	50 000	53 324	53 324
	7	İlâçlar, sıhî imdad kutuları masrafı, memur ve müstahdemlerle ailelerine sıhî muayenet, cenaze ve sıhî levazım ve nakliye masrafları	197 000	247 000	247 000
	8	Demiryollar spor teşekküllerine yardım	1 000	1 000	1 000
		Fasıl yekûnu	988 460	1 144 992	1 144 992
6		Tahmil ve tahliye ücret ve masrafları	338 000	350 000	350 000
		Birinci bab yekûnu	11 863 101	12 872 422	12 872 422
		İkinci bab - Gayrişahsi masraflar			
7		İşletme müstehlek malzemesi ve masrafları			
	1	Matbu evrak, kırtasiye ve mecmua bedeli ile Demiryollar dergisine yardım	185 000	200 000	200 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938 Malî yılı tahsisatı Lira	1939 malî yılı için Hükûmetçe talep edilen Lira	Encümenince kabul edilen Lira
	2	Binaların, muharrik ve müteharrik edevatın tenvir, teshin, mahrukat, yağ ve sair müstehlek mevad masrafları	4 475 200	5 783 011	5 783 011
		Fasıl yekûnu	4 660 200	5 983 011	5 983 011
8		Bakım ve tecdid masrafları [Fevkalâde kazalar, ârızalar ve sel tahribatı masrafları dahil]			
	1	Demirbaş eşyanın bakım ve tecdidi	56 400	67 864	67 864
	2	Üst yapının bakım ve tecdidi	3 202 300	3 454 700	3 454 700
	3	Diğer tesisatın bakım ve tecdidi [Elektrikli ve elektriksiz işaretler masrafları, liman, rıhtım ve bilûmunun deniz vasıtaları, silolar masrafları dahil]	823 000	904 600	904 600
	4	Muharrrik ve müteharrik edevatın bakım ve tecdidi	4 544 200	5 402 428	5 402 428
	5	Fidanhıklar ücret ve masrafları	55 500	65 000	65 000
		Fasıl yekûnu	8 681 400	9 894 592	9 894 592
9		Ecnebi demiryolu tesisatının istimali ve üçüncü şahısların hizmetleri			
	1	Transit vagonların edevat tadili ücreti	20 000	20 000	20 000
	2	Semplon ekspresi açığından Türkiye hissesi	3 000	3 000	3 000
	3	Mücevir demiryollarına verilen rödövanlar	6 000	8 300	8 300
	4	Demiryolları ittihadları ve takas büroları idare ve temsil masrafları	6 000	6 000	6 000
		Fasıl yekûnu	35 000	37 300	37 300
10		Her nevi vergiler, maddî mükellefiyetler ve zarar ziyan tazminatı			
	1	İrad getiren emlâk resim ve vergileri	6 000	6 000	6 000

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
	2	2762 sayılı kanun mucibince ödenecek mukataa ve icareteyn bedelleri	600	600	600
	3	Kaza ve ticarî eşya hasarat ve zaiyat tazminatı	10 000	10 000	10 000
	4	Eski seneler borçları	27 000	12 400	12 400
	5	Reddiyat ve bilet satışı aidatı	10 000	150 000	150 000
		Fasıl yekûnu	53 600	179 000	179 000
11		Muhtelif masraflar			
	1	Posta, telgraf ve telefon ücretleri	15 000	17 100	17 100
	2	İlân ücretleri	16 000	16 000	16 000
	3	Mahkeme masrafları, serbest avukat ücretleri	23 000	25 000	25 000
	4	Faiz, aciyo ve akçe farkları	50 000	12 000	12 000
	5	Sigorta ücret ve sermayesi	65 000	70 000	70 000
	6	Temsil masrafları	1 000	1 000	1 000
	7	Beynelmilel demiryolu teşekkül ve kongrelerine iştirak masrafları	4 000	50 000	50 000
	8	Zehirli gazlerden korunma tertibatı masrafları	20 000	20 000	20 000
	9	Mebani icarı	5 000	5 000	5 000
	10	Müteferrik masraflar [Misafir kabul masrafları dahil]	34 459	37 000	37 000
	11	Gayrimelhuz masraflar	3 500	3 500	3 500
		Fasıl yekûnu	236 959	256 600	256 600
		İkinci bab yekûnu	13 667 159	16 350 503	16 350 503
		Birinci kısım yekûnu	25 530 260	29 222 925	29 222 925

İkinci kısım

12	Mübayaa olunan hat ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıkları vesair masrafları	4 880 055	4 532 420	4 532 420
-----------	--	-----------	-----------	-----------

F.	M.	Muhassasatın nev'i	1938	1939 mali yılı için	
			Mali yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe talep edilen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
<i>Üçüncü kısım - Yeni inşaat ve servet tezayüdatı</i>					
13		Demirbaş tezyidi	300 000	250 000	250 000
14		3071 numaralı kanunun 2 nci maddesi mucibince Sivas cer atelyesi tezgâh vesair tesisatı masrafı	1 500 000	1 509 879	1 509 879
0		Sabit tesisatın tevsi ve tezyidi	579 000	0	0
15		3247 ve 3319 numaralı kanunlar mucibince mübayaa edilecek muharrik ve müteharrik edevat bedeli ile gümrük resmi vesair masrafları	1 900 000	2 850 000	2 850 000
16		Ankara gar büfe ve gazinosu için mütedavil sermaye	50 000	30 000	30 000
0		Bakımı idareye devredilen hatların noksanlarının ikmali masrafları	350 000	0	0
Üçüncü Kısım yekûnu			4 679 000	4 639 879	4 639 879
<i>Dördüncü kısım</i>					
17		Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi masrafları			
	1	Ücret ve yevmiyeler	118 200	129 521	129 521
	2	Sair umumî masraflar	181 000	217 830	217 830
Fasıl yekûnu			299 200	347 351	347 351
Dördüncü kısım yekûnu			299 200	347 351	347 351
18		1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mucibince Cumhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	350 885	387 425	387 425
UMUMİ YEKÛN			35 739 400	39 130 000	39 130 000

B - CEDVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	1938	1939 mali yılı için	
			Mali yılı muhammenatı Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Encümençe tahmin edilen Lira
1		Demiryollar hasılatı			
	1	Yolcu	10 500 000	11 000 000	11 000 000
	2	Yolcu ağırlığı	250 000	270 000	270 000
	3	Mesajeri	650 000	444 000	444 000
	4	Seyriseri	1 500 000	1 750 000	1 750 000
	5	Seyrihafif	20 100 000	23 936 000	23 936 000
	6	Muhtelif hasılat	1 149 200	300 000	300 000
		Fasıl yekûnu	34 149 200	37 700 000	37 700 000
2		Limanlar ve iskeleler hasılatı			
	1	Haydarpaşa liman ve rıhtım hasılatı	600 000	600 000	600 000
	2	Derince limanı	150 000	100 000	100 000
	3	İskeleler	50 000	100 000	100 000
		Fasıl yekûnu	800 000	800 000	800 000
3		Sihhiye tevkifatı	260 000	320 000	320 000
4		Mütenevvi hasılat			
	1	İstimalden iskat edilen vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	5 000	10 000	10 000
	2	Memurlardan alınacak tahsil ücreti	5 000	5 000	5 000
	3	Çıraklardan alınacak pansiyon ücreti	27 700	40 000	40 000
	4	İdareye aid binalardan alınacak kira ücreti	35 000	35 000	35 000
	0	1 haziran 1912 tarihli itilâfnamesine tevfikân İzmir liman idaresinden senevî maktuan alınacak bedel	7 500	0	0
	5	Faiz ve akçe farkları	50 000	120 000	120 000
		Fasıl yekûnu	130 200	210 000	210 000
5		Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi hasılatı	100 000	100 000	100 000

E.	M.	Varidatın nev'i	1938	1939 malî yılı için	
			Mali yılı muhammenatı Lira	Hükûmetçe tahmin edilen Lira	Encümençe tahmin edilen Lira
0		Bakımı idareye devredilen hat- ların noksanlarının ikmali masrafına mahsuben Nafia ve- kâleti bütçesinden alınacak mebalîğ	350 000	0	0
		UMUMÎ YEKÛN	35 789 400	39 130 000	39 130 000

C - CEDVELİ

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
<i>Umumî müdürlük</i>		
Umumî müdür	1	1
» » Muavini	2	2
» Kâtib	5	1
Seferberlik müdürü	6/II	1
Evrak ve dosya âmiri	8	1
Kalem âmiri	9	1
Kalem şefi	10	4
Maaş şefi	11	1
S. I. Memur	12	2
		14
<i>Teftiş heyeti</i>		
Teftiş Heyeti Reisi	2	1
Müfettiş	4	3
»	5	2
S. I. Müfettiş	6/II	9
Kalem âmiri	9	1
Masa şefi	11	1
S. I. Memur	12	1
S. II. »	14	1
		19
<i>İstatistik âmirliği</i>		
İstatistik âmiri	6/II	1
Kalem âmiri	9	1
Kalem şefi	10	1
Masa şefi	11	2
S. I. Memur	12	1
S. II. »	14	3
		9
<i>Yol dairesi</i>		
Yol dairesi reisi	3	1
» » » Muavini	5	2
Yol heyeti fenniye müdürü	4	1
D. K. » » »	5	1
Yol başmüfettişi	6/I	5
Başmüfettiş (Ziraat işleri için)	6/I	1
S. I. Yol müfettişi	6/II	2
S. I. Diplomalı mühendis	6/II	6
Ziraat müfettişi	6/II	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Fidanlık âmiri	7	2
Emniyet tesisatı müfettişi	7	1
İstimlâk âmiri	7	1
Mühendis şube şefi	7	4
» » » (Orman müh.)	7	1
Diplomalı mimar	7	1
S. II. Diplomalı mühendis	8	9
S. II. Şube şefi	9	2
İstimlâk şefi	9	3
Kalem âmiri	9	3
Baş ressam	10	2
S. II. Merkez fen memuru	10	4
Kalem şefi	10	6
S. I. Ressam	11	5
Masa şefi	11	5
Muhasib	11	3
S. I. Kısım şefi	11	7
S. I. Fidanlık fen memuru	11	6
S. II. » » »	12	4
S. I. Memur	12	2
S. II. Ressam	12	6
S. II. Memur	14	7
S. I. Daktilo	14	2
Memur namzedi	16	5
Mavici	17/III	2
S. II. Bekçi	18/III	3
		116

Cer dairesi

Cer dairesi reisi	3	1
Cer heyeti fenniye müdürü	4	1
Cer reis muavini	5	2
Başmüfettiş	6/I	3
S. I. Müfettiş	6/II	5
S. I. Diplomalı mühendis	6/II	7
S. II. » »	8	4
S. II. Müfettiş	8	2
S. I. Merkez fen memuru	8	6
Evrak ve dosya âmiri	8	1
Kalem âmiri	9	1
S. II. Merkez fen memuru	10	4
Başressam	10	1
Kalem şefi	10	4
S. I. Ressam	11	4
Masa şefi	11	5

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. Memur	12	[1] 10
S. II. Ressam	12	[2] 4
S. II. Memur	14	13
S. I. Daktilo	14	2
S. II. »	16	2
Mavici	17/III	2
		<hr/> 84

Ticaret ve hasılat dairesi

Ticaret ve hasılat reisi	3	1
» reis muavini	5	1
Hasılat » »	5	1
Müfettiş	4	1
S. I. Müfettiş	6/II	14
S. II. »	8	26
Mürakib	9	14
Kalem âmiri	9	1
Kalem şefi	10	6
Müdekkik	10	30
Masa şefi	11	[3] 81
S. I. Memur	12	[3] 80
S. II. »	14	53
Memur namzedi	16	1
		<hr/> 310

Maliye ve muhasebe işleri dairesi

Maliye ve muhasebe işleri reisi	3	1
» » » » muavini	5	2
S. I. Mesul muhasib	6/I	5
S. II. » »	6/II	[4] 7
S. I. Müfettiş	6/II	5
S. II. »	8	3
Kalem âmiri	9	[4] 16
Murakib	9	4
Müdekkik	10	24
Kalem şefi	10	[4] 12
Masa şefi	11	32
Muhasib	11	24
S. I. Memur	12	49

[1] İki tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[2] Üç tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[3] Onar tanesinin tahsisatı dokuz aylıktır.

[4] Birer tanesinin tahsisatı altı aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. II. Memur	14	[1] 24
Memur namzedi	16	3
Şakird	18/I	3
Başveznedar	9	3
S. I. Veznedar	10	[2] 12
S. II. »	12	[2] 20
S. I. Bekçi	18/II	7
S. II. »	18/III	[2] 6
		262

Hareket dairesi

Hareket dairesi reisi	3	1
» » » muavini	5	2
Hareket başmüfettişi	6/I	2
S. I. Hareket müfettişi	6/II	8
S. II. » »	8	6
S. I. Gar şefi	8	2
S. II. » »	9	2
Müfettiş muavini	10	5
S. I. İstasyon şefi	10	9
S. II. İstasyon şefi	11	10
S. III. İstasyon şefi	12	12
Kalem âmiri	9	1
» şefi	10	3
Masa şefi	11	2
S. I. Ressam	11	1
S. I. Memur	12	3
S. II. »	14	3
		72

Sıhhat işleri müdürlüğü

Sıhhat işleri müdürü	4	1
Mütehassıs doktor	6/I	6
S. I. Müfettiş	6/II	2
Ecza Medhar şefi	8	1
S. II. Eczacı	10	1
Kalem şefi	10	1
Masa »	11	1
S. I. Memur	12	2
S. II. »	14	2

[1] Yedi tanesinin tahsisatı altı aylıktır.

[2] Birer tanesinin tahsisatı altı aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Eczacı kalfası	14	1
Baş hemşire	14	1
Hemşire	17/I	2
Etüv makinisti	16	1
Hasta bakıcı	17/II	6
Aşçı başı	17/II	1
Bahçıvan	18/II	1
S. I. bekçi	18/II	1
S. II. Hademe	18/III	10
		<hr/>
		41

Zat işleri müdürlüğü

Zat işleri müdürü	4	1
» » » muavini	5	1
Evrak dosya âmiri	8	1
Kalem âmiri	9	2
Kalem şefi	10	6
Masa şefi	11	8
S. I. memur	12	4
S. II. »	14	19
		<hr/>
		42

Malzeme dairesi

Malzeme reisi	3	1
» » muavini	5	2
Başmüfettiş	6/I	1
S. I. müfettiş	6/II	2
Sipariş şefi	7	1
S. II. müfettiş	8	2
Kalem âmiri	9	3
Sipariş memuru	9	5
Müdekkik	10	6
Masa şefi	11	1
Muhasib	11	8
S. I. memur	12	11
S. II. »	14	12
		<hr/>
		55

Hukuk işleri müdürlüğü

Hukuk işleri müdürü	4	1
» » » muavini	5	1
Müşavir avukat	4	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. avukat	5	1
S. II. »	6/II	1
Kalem şefi	10	1
S. I. memur	12	1
S. II. »	14	1

8

Daire müdürlüğü

Daire müdürü	9	1
S. I. Memur	12	1
S. II. Şöför	15	1
S. I. Hademe	18/II	4
S. II. »	18/III	80
S. II. Bekçi	18/III	4

91

İşletme müdürlükleri

S. I İşletme müdürü	3	6
S. II » »	4	4
Müfettiş	5	1
İşletme âmiri	6/I	1
S. II. Müfettiş	8	1
Evrak ve dosya âmiri	8	3
Murakib	9	1
Kalem âmiri	9	10
Sipariş memuru	9	1
Kalem şefi	10	4
Müdekkik	10	1
Masa şefi	11	6
S. I. Memur	12	20
S. II. »	14	27
Memur namzedi	16	2
S. II. Daktilo	16	2

90

İşletme hekimlikleri

S. I. Doktor	6/II	11
S. II. »	7	39
S. III. »	8	18
S. I. Eczacı	9	6
S. II. »	10	11
S. III. »	11	9
Masa şefi	11	2
S. II. Memur	14	2

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Eczacı kalfası	14	17
Hasta bakıcı	17/II	1
		116

İşletmeler huku kişileri âmirlikleri

Hukuk işleri âmiri	6/II	2
S. I Avukat	5	[1] 2
S. II »	6/II	[2] 18
Kalem şefi	10	1
S. I memur	12	[3] 5
S. II »	14	[3] 5
		33

İşletmeler daire memurlukları

Masa şefi	11	1
S. I memur	12	1
S. II. »	14	1
S. I hademe	18/II	97
S. II »	18/III	239
S. I bekçi	18/II	3
S. II »	18/III	8
		350

İşletmeler yol başmüfettişlikleri

Yol başmüfettişi	6/1	10
S. I yol müfettişi	6/II	10
Mühendis şube şefi	7	6
Emniyet tesisatı müfettişi	7	10
S. I şube şefi	8	17
S. I telgraf müfettişi	8	3
S. II şube şefi	9	21
S. II telgraf müfettişi	10	7
Kalem şefi	10	10
S. II. Merkez fen memuru	10	16
S. I kısım şefi	11	63
Masa şefi	11	7
Muhasib	11	20

[1] Tahsisatı altı aylıktır.

[2] On tanesinin tahsisatı altı aylık, birisinin dokuz aylıktır.

[3] Dört tanesinin tahsisatları dokuz aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. Ressam	11	3
S. I. Memur	12	22
S. II. Kısım şefi	12	107
S. II. Ressam	12	7
S. II. Memur	14	33
S. I. telefon tesisat memuru	14	3
S. II. » » »	15	9
S. II. Daktilo	16	10
Memur namzedi	16	19
Telefoncu	17/III	28
S. II. Bekçi	18/III	175
Geçid bekçisi	19/I	215
Drezinör	19/1	200
		1031

İşletmeler cer başmüfettişlikleri

Cer başmüfettişi	6/I	[1] 10
S. I. Cer müfettişi	6/II	[2] 11
S. I. Elektrik işleri şefi	7	1
S. II. Cer müfettişi	8	[3] 9
S. I. Atelye şube âmiri	8	[4] 2
S. II. Elektrik işleri şefi	8	2
Mühendis depo şefi	8	7
S. I. Depo şefi	9	20
S. II. Atelye şube âmiri	9	4
Kalem âmiri	9	4
S. II. Depo şefi	10	[5] 20
Başmakiniist	10	[6] 21
Kalem şefi	10	5
S. I. Ustabaşı	10	7
S. II. Merkez fen memuru	10	3
Şefmontör	11	6
S. I. Ressam	11	1
S. II. Ustabaşı	11	1
S. I. Makinist	11	[7] 259
Masa şefi	11	[8] 29

[1] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[2] İki tanesinin tahsisatı yedişer aylıktır.

[3] İki tanesinin tahsisatı yedişer aylıktır.

[4] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[5] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[6] Beş tanesinin tahsisatı yedişer aylıktır.

[7] Otuz bir tanesinin yedişer, on dokuz tanesinin beşer ve on üç tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[8] Dokuz tanesinin tahsisatı yedişer aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. Memur	12	[9] 49
Başrevizör	12	[10] 22
S. II. Ressam	12	1
S. I. Sabit makinist	12	[11] 1
S. I. Nezaret makinisti	13	[12] 44
S. II. Sabit makina makinisti	13	1
S. II. Makinist	13	[13] 275
S. II. Nezaret makinisti	14	[14] 14
S. I. Revizör	14	[15] 70
S. II. Memur	14	[16] 42
Mezun ateşçi	14	[17] 232
S. I. Şöför	14	[18] 16
Puvantör	15	[19] 12
S. II. Şöför	15	10
S. III. »	16	[20] 4
S. II. Rveizör	16	[21] 71
Memur namzedi	16	3
S. I. Loko ateşçisi	17/I	[22] 436
Revizör muavini	17/I	[23] 3
S. II. Loko ateşçisi	17/II	[24] 314
Pompacı	17/II	[25] 113

[9] İki tanesinin tahsisatı yedişer aylıktır.

[10] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[11] Tahsisatı yedi aylıktır.

[12] Dört tanesinin yedişer, iki tanesinin dokuzar ve bir tanesinin de tahsisatı üç aylıktır.

[13] Beş tanesinin yedişer, üç tanesinin beşer, ve iki tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[14] İki tanesinin yedişer, bir tanesinin dokuz ve bir tanesinin de tahsisatları üç aylıktır.

[15] Altı tanesinin yedişer, üç tanesinin dokuzar, ve iki tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[16] Dokuz tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[17] Otuz dört tanesinin yedişer, yirmi bir tanesinin beşer ve on dört tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[18] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[19] Üç tanesinin yedişer, iki tanesinin dokuzar ve bir tanesinin de tahsisatları üç aylıktır.

[20] Bir tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[21] On tanesinin yedişer, altı tanesinin dokuzar ve dört tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[22] Elli beş tanesinin tahsisatı dokuz aylıktır.

[23] Yetmiş iki tanesinin tahsisatı yedi aylıktır.

[24] İki tanesinin yedişer ve bir tanesinin de tahsisatı dokuz aylıktır.

[25] İki tanesinin yedişer, iki tanesinin dokuzar ve bir tanesinin de tahsisatları üç aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Sabit makina ateşçisi	18/I	[26] 151
Gardvagon	18/I	[27] 418
Mağazacı	18/II	[28] 28
S. I. Bekçi	18/II	[29] 30
S. II. »	18/III	[30] 56
		2838

İşletmeler hareket başmüfettişlikleri

Hareket başmüfettişi	6/I	10
S. I hareket müfettişi	6/II	19
S. II » »	8	26
S. I gar şefi	8	14
S. II » »	9	52
Müfettiş muavini	10	12
S. I istasyon şefi	10	132
Kalem şefi	10	2
Masa şefi	11	6
S. II istasyon şefi	11	345
S. I tren muayene memuru	11	16
S. III. istasyon şefi	12	322
S. I. memur	12	25
S. II. tren muayene memuru	12	10
S. I. ambar muhasibi	13	71
S. II. » »	14	87
Hareket memuru	14	369
Basyardımcı	14	47
S. II. memur	14	13
S. I. şeftren	14	174
S. I. yardımcı	14	212
Başmanevracı	15	31
S. II. şeftren	15	213
S. II. yardımcı	16	198
Memur namzedi	16	136
Bagaj kondöktörü	16	169
S. I. manevracı	17/II	110

[26] On üç tanesinin yedişer, sekiz tanesinin dokuzar ve dört tanesinin de tahsisatları üç aylıktır.

[27] Kırk dört tanesinin dokuzar, kırk dört tanesinin altışar ve elli sekiz tanesinin de tahsisatları üçer aylıktır.

[28] Dört tanesinin yedişer, iki tanesinin dokuzar ve bir tanesinin tahsisatı da üç aylıktır.

[29] Altı tanesinin yedişer, üç tanesinin dokuzar ve iki tanesinin tahsisatları da üçer aylıktır.

[30] Üç tanesinin yedişer, iki tanesinin dokuzar ve bir tanesinin tahsisatı da üç aylıktır.

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Kondoktör	17/II	407
Kopyacı	17/III	17
S. II. manevraei	17/III	114
Amele çavuşu	18/I	1
S. I. lâmbacı	18/I	17
S. II. »	18/II	12
S. I. bekçi	18/II	77
Gardfren	18/II	760
S. I. makasçı	18/III	360
S. II. bekçi	18/III	120
Hammalbaşu	18/III	19
S. II. makasçı	19/I	585
S. I. hammal	19/I	92
S. II. »	19/II	217
S. II. amele	19/II	16
		5635

Haydarpaşa liman ve rıhtım başmüfettişliği

Liman ve rıhtım başmüfettişi	6/I	1
» » » müfettişi	7	2
Liman şefi	9	2
Kalem âmiri	9	2
Kalem şefi	10	4
Masa şefi	11	5
Muhasib	11	1
Silo şefi	11	1
Deniz başmemuru	11	1
S. I. Memur	12	5
S. I. Romorkör kaptanı	12	1
S. II. Memur	14	2
S. II. Romorkör makinisti	14	2
Mülâzim romorkör kaptanı	16	1
» » Makinisti	16	1
Mavna kaptanı	17/I	2
Romorkör ateşçisi	18/I	4
Dalgıç	17/I	3
Telefoncu	17/III	2
S. I. Hademe	18/II	2
S. I. Bekçi	18/II	12
S. II. Hademe	18/III	2
S. II. Bekçi	18/III	14

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Mağazacı	17/III	2
S. I. Yol çavuşu	15	1
Amele çavuşu	18/I	6
Tayfa	18/III	9
S. I. Amele	19/1	9
S. II »	19/II	4
		103

MASRAF TERTİBİNDEN ÜCRET ALANLAR

Tesellüm ve sevk şefliği

Tesellüm şefi	7	1
» » (Kimyager)	7	1
S. I. Kimyager	9	2
Kalem âmiri	9	1
Sipariş memuru	9	1
Müdekkik	10	6
Masa şefi	11	4
S. I. Memur	12	5
S. II. »	14	5
Lâboratuvar kalfası	14	3
Mağazacı	17/III	2
Amele çavuşu	18/I	1
S. II. Hademe	18/III	2
S. II. Bekçi	18/III	2
S. I. Amele	19/I	10
S. II. »	19/II	20
		66

Haydarpaşa mağazası

S. I. Mağaza şefi	6/II	1
Kalem âmiri	9	1
» Şefi	10	1
Müdekkik	10	3
Masa şefi	11	8
S. I. Memur	12	10
S. II. »	14	6
Memur namzedi	16	1
Mağazacı	17/III	4
Kamyon şoförü	17/III	1
Amele çavuşu	18/I	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. Hademe	18/II	1
S. II. »	18/III	2
S. I. Bekçi	18/II	2
S. II. »	18/III	3
S. I. Amele	19/I	10
S. II. »	19/II	20
		<hr/>
		75

Ankara mağazası

S. I. mağaza şefi	6/II	1
Kalem şefi	10	1
Müdekkik	10	3
Masa şefi	11	5
S. I memur	12	3
S. II »	14	9
Memur namzedi	16	1
Mağazacı	17/III	4
Kamyon şoförü	17/III	1
Amele çavuşu	18/I	1
S. I bekçi	18/II	1
S. II »	18/III	4
S. II hademe	18/III	2
S. I amele	19/I	10
S. II »	19/II	15
		<hr/>
		61

Konya mağazası

S. I mağaza şefi	6/II	1
Kalem şefi	10	1
Masa şefi	11	3
S. I memur	12	5
S. II »	14	4
Memur namzedi	16	2
Mağazacı	17/III	3
Amele çavuşu	18/I	1
S. I hademe	18/II	1
S. II bekçi	18/III	2
S. I amele	19/I	5
S. II »	19/II	10
		<hr/>
		38

Eskişehir mağazası

S. I mağaza şefi	6/II	1
------------------	------	---

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Kalem âmiri	9	1
Müdekkik	10	3
Masa şefi	11	5
S. I. Memur	12	5
S. II. »	14	7
Memur namzedi	16	2
Mağazacı	17/III	4
Amele çavuşu	18/I	2
S. I. Hademe	18/II	2
S. I. Bekçi	18/II	2
S. II. »	18/III	5
S. I. Amele	19/I	10
S. II. »	19/II	25
		<u>74</u>

İzmir mağazası

S. I. Mağaza şefi	6/II	1
Kalem âmiri	9	1
Masa şefi	11	2
Muhasib	11	2
S. I. Memur	12	8
S. II. »	14	4
Memur namzedi	16	1
Mağazaacı	17/III	3
Kamyon şoförü	17/III	1
Amele çavuşu	18/I	1
S. II. Hademe	18/III	2
S. II. Bekçi	18/III	4
S. I. Amele	19/I	10
S. II. »	19/II	15
		<u>55</u>

Sirkeci mağazası

S. I. Mağaza şefi	6/II	1
Kalem âmiri	9	1
Müdekkik	10	1
Masa şefi	11	4
S. I. Memur	12	4
S. II. »	14	7
Mağazacı	17/III	4
Amele çavuşu	18/I	1
S. I. Hademe	18/II	2

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I. Amele	19/I	6
S. II. »	19/II	14
		<hr/>
		45

Erzurum mağazası

S. II mağaza şefi	9	1
Kalem şefi	10	1
Masa şefi	11	1
S. I memur	12	3
S. II »	14	4
Mağazacı	17/III	2
S. II hademe	18/III	1
S. II bekçi	18/III	2
S. II amele	19/II	11
		<hr/>
		26

Sivas mağazası

S. I mağaza şefi	6/II	1
Kalem âmiri	9	1
S. I şefreyyon	10	4
Müdekkik	10	2
Muhasib	11	4
Masa şefi	11	4
S. I memur	12	4
S. II »	14	6
Mağazacı	17/III	4
S. II Hademe	18/III	2
S. II bekçi	18/III	4
Amele çavuşu	18/I	1
S. I amele	19/I	10
S. II »	19/II	25
		<hr/>
		72

Yol atelyesi

Yol atelye müdürü	5	1
S. I atelye müdürü muavini	6/I	1
Yol başmüfettişi	6/I	2
S. II yol atelye mintaka mühendisi	7	2
Mühendis şube şefi	7	1
E. T. müfettişi	7	1
S. I şube şefi	8	4
S. II şube şefi	9	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. II atelye şube âmiri	9	4
Kalem âmiri	9	1
S. II. Merkez fen memuru	10	5
Kalem şefi	10	1
Muhasib	11	6
S. I. Kısım şefi	11	6
S. II. » »	12	3
S. I. Memur	12	4
Baş puvantör	12	1
Baş revizör	12	2
S. II. Memur	14	2
S. I. Revizör	14	14
Puvantör	15	2
Memur namzedi	16	4
S. II. Daktilo	16	2
S. II. Yardımcı	16	2
Mavici	17/III	1
Kamyon şoförü	17/III	5
Telefoncu	17/III	1
S. I. Bekçi	18/II	5
S. I. Hademe	18/II	2
S. II. Bekçi	18/III	1
S. II. Hademe	18/III	4
		91

Eskişehir cer atelyesi

S. I. Atelye müdürü	5	2
S. I. » » Muavini	6/I	2
S. I. Diplomalı mühendis	6/II	4
Fabrika kısım âmiri	6/II	2
S. I. Atelye şube âmiri	8	10
S. II. Diplomalı mühendis	8	2
Evrak ve dosya âmiri	8	1
S. II. Atelye şube âmiri	9	11
Kalem âmiri	9	1
S. II. Merkez fen memuru	10	8
S. I. Ustabaşı	10	10
Kalem şefi	10	4
Masa şefi	11	6
S. I. Ressam	11	1
S. II. Ustabaşı	11	1
Şef montör	11	14
S. I. Makinist	11	2
S. I. Memur	12	7

Memuriyetin. nevi	Derece	Aded
Baş puvantör	12	2
S. II. Ressam	12	2
S. I. Sabit makinist	12	3
S. II. Memur	14	10
Puvantör	15	13
Memur namzedi	16	5
Mavici	17/III	1
S. II. Manevracı	17/III	1
Sabit makina ateşçisi	18/I	10
S. I. Bekçi	18/II	6
S. I. Hademe	18/II	2
S. II. Bekçi	18/III	8
S. II. Hademe	18/III	10
		161

Alsancak ve Halkapınar cer atelyesi

S. II. Atelye müdürü	6/II	1
Fabrika kısım âmiri	6/II	2
S. I. Atelye şube âmiri	8	2
S. II. » » »	9	1
Kalem âmiri	9	1
S. I. Ustabaşı	10	2
S. II. »	11	4
Masa şefi	11	1
S. I. Ressam	11	1
S. I. Memur	12	3
Baş puvantör	12	1
S. I. Sabit makinist	12	1
S. II. Memur	14	6
Puvantör	15	4
Sabit makina ateşçisi	18/I	2
S. I. Bekçi	18/II	7
S. II.	18/III	9
		48

Yedikule cer atelyesi

S. I. Diplomolu mühendis	6/II	1
S. II. Atelye müdürü	6/II	1
S. I. Atelye şube âmiri	8	1
Kalem şefi	10	1
S. I. Ustabaşı	10	1
S. II. »	11	3
S. I. Memur	12	4

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Başpuvantör	12	1
S. II. memur	14	3
Puvantör	15	3
Sabit makine ateşçisi	18/I	2
S. I. bekçi	18/II	8
		<hr/>
		29

Sivas cer atelyesi

S. I. atelye müdürü	5	1
» » » muavini	6/I	2
S. I. diplomalı mühendis	6/II	3
Fabrika kısım âmiri	6/II	2
S. I. atelye şube âmiri	8	6
S. II. diplomalı mühendis	8	3
Evrak ve dosya âmiri	8	1
Kalem âmiri	9	1
S. II. merkez fen memuru	10	3
S. I. ustabaşı	10	6
Kalem şefi	10	2
Masa şefi	11	4
S. I. ressam	11	3
S. II. ustabaşı	11	3
S. I. makinist	11	1
S. I. memur	12	7
Başpuvantör	12	1
S. I. sabit makinist	12	1
S. II. memur	14	10
Puvantör	15	12
Mavici	17/III	1
S. I. bekçi	18/II	4
S. I. hademe	18/II	2
S. II. bekçi	18/III	4
S. II. hademe	18/III	10
		<hr/>
		93

Çeltek madeni

İşletme âmiri	6/I	1
S. II. merkez fen memuru	10	1
Masa şefi	11	1
S. I Sürveyan	12	1
S. I sabit makinist	12	1
S. II memur	14	1
Puvantör	15	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
S. I yol çavuşu	15	1
Memur namzedi	16	1
S. II yol çavuşu	17/II	3
S. I bekçi	18/II	1
		13

Matbaa

S. II atelye müdürü	6/II	1
Matbaa âmiri	7	1
Kalem âmiri	9	1
Kalem şefi	10	2
S. I ustabaşı	10	4
Masa şefi	11	1
S. I ressam	11	1
S. I memur	12	3
S. II »	14	3
S. I Şoför	14	1
Memur namzedi	16	2
Mağazacı	17/III	1
S. I hademe	18/II	2
S. I bekçi	18/II	1
S. II »	18/III	1
S. II amele	19/II	5
		30

Eskişehir talebe pansiyonu

Kalem şefi (Pansiyon müdürü)	10	1
Masa şefi (Muallim)	11	2
S. I memur (Müzakereci muallim)	12	1
S. II memur (Muallim)	14	1
S. II memur	14	1
Hemşire	17/I	1
Aşçı başı	17/II	1
S. II hademe	18/III	7
S. II amele	19/II	3
		18

Konya talebe pansiyonu

Kalem âmiri (pansiyon müdürü)	9	1
Kalem Şefi	10	1
S. II memur (Muallim)	14	3
Hemşire	17/1	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Aşçıbaşı	17/II	1
S. II hademe	18/III	2
S. II amele	19/II	8
		<hr/>
		17

Eskişehir çırak pansiyonu

Masa şefi (Muallim)	11	1
S. I memur	12	2
S. II »	14	1
Hemşire	17/I	1
Aşçıbaşı	17/II	1
S. II hademe	18/III	7
		<hr/>
		13

Müteferrik müstahdemin

S. II atelye şube âmiri	9	1
S. I sabit makinist	12	1
S. II memur	14	1
Sabint makina ateşçisi	18/1	1
S. I bekçi	18/II	1
S. II »	18/III	6
Bahçivan	18/II	30
		<hr/>
		41

**TRABZON - İRAN HUDUD TRANSİT YOLU
OTOBÜS, KAMYON VE OTOMOBİL İŞLETMESİ
1939 YILI KADRO TEKLİFİ**

İşletme müdürlüğü

S. II. İşletme müdürü	4	1
Kalem âmiri	9	1
Masa şefi	11	1
S. I. Memur	12	1
S. II. Hademe	18/III	1
S. II. Bekçi	18/III	1
		<hr/>
		6

Cer

S. I. Cer müfettişi	6/II	1
Mühendis depo şefi	8	1
S. II. Depo şefi	10	1

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
Başmakinist	10	1
Kalem şefi	10	1
S. I. Ustabaşı	10	1
S. II. »	11	1
S. I. Memur	12	1
S. II. »	14	4
S. I. Şoför	14	12
S. II. »	15	27
S. III. »	16	38
S. II. Bekçi	18/III	5
S. II. Hamal	19/II	6
		<hr/>
		100

Ticaret ve hasılat

S. I. Müfettiş	6/II	1
Mürakib	9	1
Masa şefi	11	1
S. I. Memur	12	2
		<hr/>
		5

Muhasebe

S. II. Mesul muhasib	6/II	1
Masa şefi	11	1
S. I. Memur	12	1
S. II. Veznedar	12	1
S. II. Memur	14	1
		<hr/>
		5

Hareket

S. II. Hareket müfettişi	8	1
S. I. İstasyon şefi	10	1
S. II. » »	11	2
S. I. Tren muayene memuru	11	1
S. III. İstasyon şefi	12	5
S. I. Ambar muhasibi	13	1
S. II. » »	14	1
Hareket memuru	14	1
S. II. Yardımcı	16	1
S. II. Bekçi	18/III	3
S. II. Hademe	18/III	1
S. II. Hammal	19/II	6
		<hr/>

Memuriyetin nevi	Derece	Aded
<i>Hekimlik</i>		
S. II. Doktor	7	1
S. II. Hademe	18/III	1
		2
<i>Hukuk</i>		
S. II. Avukat	6/II	1
		1

MASRAFLAR TERTİBİNDEN ÜCRET ALANLAR

<i>Mağaza</i>		
S. I. Şefreyyon	10	1
Muhasib	11	1
S. I. Memur	12	1
S. II. »	14	1
Mağazacı	17/III	1
S. II. Bekçi	18/III	1
S. II. Amele	19/II	6
		12

1 — Umumî yekûn dahilinde kalmak şartile ihtiyaç görüldüğü takdirde tahsisatları aynı madde dahilinde bulunan kadrolar arasında münakale icrasına umumî müdürlük salâhiyettardır.

2 — Masraf tertibine dahil bulunan mühendisler, telgraf çavuşları, sürveyanlar, yol bekçileri, şef montör ve montörler, sabit makina makinisti ve ateşçileri, amele çavuşları, amele, levajcı, yol çavuş ve muavinleri ve hammallarla 3173 numaralı barem kanununa ilişik 2 numaralı cedvelde yazılı bulunan müstahdeminin aded kadroları ihtiyaca göre Umumî müdürlükçe tayin olunur.

3 — Leninakan, Pityon ve meydana ek bezdeki istasyon-şeflerinin ücretlerine ilâveten müteferrika tertibinden verilecek tahsisatların mikdarları Umumî müdürlükçe tayin olunur.

4 — Kullanılacak bekçi köpeklerinin tesbit ve iâşesinin müteferrika tahsisatından tayin ve tefrikine Umum müdürlük salâhiyettardır.

NAKİL VASITALARI KADROSU

	Aded
Hizmet otomobili	1
Mağaza kamyonu	6
Motosiklet	1
Binek atı (Çeltek maden mühendisliği emrinde)	1
Bisiklet	2

D - CEDVELİ

Ücretsiz seyahat etmek hakkını haiz olanlar

1 — Devlet demiryolları işletme idaresi memur ve müstahdemlerinden hatların teftiş, inşa, tamir, muhafaza, idare ve işletme işleri ile muvazzaf olanlarla sıhî işler ve teşkilâtta vazifedar bulunanlar.

2 — Gidiş ve gelişlerinde muvakkat bir vazife ve memuriyetin ifası için başka bir yere gönderilen ve getirilenlerle sabit vazifelerde olup buldukları yerden diğer bir yere naklen tayin olunanlar, (gidecekleri yere kadar) yeniden tanzif ve tekaüd edilen, kadro ve teşkilât veya idarî sebeplerle açığa çıkarılan, istifa eden veya hizmetten affolunan Devlet demiryolları memurları ile müstahdemleri ve aile beyannamelerinde yazılı ailesi efradı (Kendi, ev eşyaları ve ehlî hayvanatı dahil) ancak idareye intisab müddeti altı ayı doldurmadan istifa edenlere ve aileleri efradına bu teshilât yapılmaz.

3 — Senede iki defaya münhasır olmak üzere umum şebeke üzerinde arzu ettikleri yere kadar gidiş ve gelişlerinde Devlet demiryolları işletme idaresinin memur ve müstahdemleri ile aile beyannamelerinde yazılı aileleri efradı ve memur ve ailesi ile birlikte seyahat etmek mecburiyetinde bulunan hizmetçiler ve işletmedeki usulüne tevfikân Devlet demiryolları ve limanları askerî komisyonu reis ve azaları ile irtibat zabıtları ve Münakalât vekâleti münakalât dairesi ve tarife müşavirliğinin bilûmum memur ve müstahdemleri ve bunlarla birlikte ikamet eden harcırah kararname ile muayyen aileleri efradı (kendi eşyaları dahil).

4 — Vefat evlenme ve sair sebeplerle iâşe mükellefiyeti memura teveccüh eden aile efradı (gidecekleri yere kadar kendi ve ev eşyaları ve ehlî hayvanatı dahil) ile vefat eden memur ve müstahdemle aile beyannamesinde yazılı ailesi efradı (gidecekleri yere kadar kendi ve ev eşyaları ve ehlî hayvanatı dahil) ve ölenlerin cenazeleri (ailelerinin arzu ettiği mahalle kadar).

5 — Diğer permi haklarına hâlel gelmemek üzere ahvali sıhhiyeleri dolayısıyla başka mahallere gitmelerine sıhî lüzum gösterilen memur ve müstahdemlerle aile beyannamelerinde yazılı aileleri efradı (500 kiloya kadar eşyaları dahil).

Bu suretle gönderilecek çocuklar (15) yaşından küçük olduğu takdirde aile efradından birisi refakat edebileceği gibi aile efradından birisinin aynı sebeple gönderilmesi halinde 15 yaşından aşağı çocuklardan biri beraber gidebilir.

6 — Vazife icabı olarak ayrıca yol masrafı almamak ve kendi hududları dahiline münhasır kalmak üzere seyahat eden umumî müfettişler, valiler, kaymakamlar, nahiye müdrleri.

7 — Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresi memur ve müstahdemlerinin çocuklarından tahsil müddetleri zarfında mekteb bulunan en yakın mahalle gidip gelecekler, her yolcu katarında inzibatı temine memur resmî elbise giymiş ve 12 nci dereceden en fazla iki polis ve bir inzibat memuru ile vazifeten katar-

da bulunması icab eden gümrük memurları ile dahilî ve millî emniyet için Münakalât vekâletinin alâkadar vekâletlerle birlikte tesbit edeceği mikdardaki kartları hâmil olan sivil veya formalı zabita memurları ve ayda bir defaya münhasır olmak üzere çarşısı bulunmayan veya mevcut çarşı ihtiyacı temin edemiyen mahallerden erzak tedarik etmek üzere başka mahallere gidecek memurlar veya beyannamelerinde yazılı efradı aileden birisi (10 yaşını ikmal etmemiş çocuklar valideleri ile birlikte seyahat edebilirler).

8 — Münakalât vekâleti müsteşarı ile Münakalât dairesi reisine hizmet kartı verilir.

9 — Demiryolları güzergâhındaki Devlet telgraf, telefon ve radyo merkezleriyle hatlarının inşa, tesis, tamir, teftiş ve murakabe işleriyle alâkadar memurlara Münakalât velikinin tensibi ile mintaka veya şebekeye mahsus hizmet kartı verilir.

10 — Mütekabiliyet şartile mücavir demiryolu şirketleri memurlarından Devlet demiryolları şebekesi üzerinde seyahat edeceklerle beyenmilel mütekabiliyet şartile ecnebi memleketler demiryolları memurlarından ve ailelerinden Devlet demiryolları şebekesi üzerinde seyahat edecekler.

11 — Münakalât vekili emrile hamiline mahsus olarak verilecek 5 adet kart hâmilleri,

12 — Yevmî vazifeleri dolayısıyla banliyö güzergâhında oturan Devlet demiryolları memur ve müstahdemleri,

13 — Kendilerine servis vagonu tahsis olunan yüksek zatlerin kendi arzu ve muvafakatleriyle servis vagonlarında seyahat ettirecekleri kimseleri,

14 — İşletmeye açılacak hatlar için tertib edilen tören trenlerinde seyahat edenler,

15 — Adedleri 10 u geçmemek şartile Denizbank umum müdürlüğü ile buna bağlı Denizyolları ve A. K. A. Y. İşletme idareleri mensublarına mütekabiliyet şartile Denizbank umum müdürlüğünün teklifi ve Münakalât vekilinin tensibile nama mahsus kart verilir.

Tenzilâtlı ücretle seyahat etmek hakkını haiz olanlar

1 — Senede iki defaya münhasır olmak üzere, Devlet demiryolları işletme idaresi memur ve müstahdemleri ile aile beyannamesinde yazılı aileleri efradı ve Münakalât vekâleti münakalât dairesi ve tarife müşavirliğinin memur ve müstahdemleri ve Devlet demiryolları askerî komisyon reisi ve azaları ve irtibat zabıtları ve bunlarla birlikte ikamet eden harcırâh kararnamesinde yazılı aileleri efradı,

2 — Beyenmilel mütekabiliyet şartile ecnebi memleketler Demiryolları memurlarından mütekabiliyet şartile civar hatlar memurlarından Devlet demiryolları şebekesi üzerinde seyahat edecek olanlar ve aileleri.

Demiryolları ve limanları inşaat dairesi memur ve müstahdemlerine aid ücretsiz ve tenzilâtlı ücretle seyahat muafiyetleri

1 — İnşaat dairesine mensub memur ve müstahdemlerin vazife, nakli memuriyet, tedavi ve mezuniyet suretile Devlet demiryolları üzerinde vukubulacak seyahatlarla bunların eşyalarının nekillerinde Devlet demiryolları memur ve müstahdemleri hakkında cari hükümler aynen tatbik olunur.

Ailelerinin seyahatleri de İşletme idaresi memur ve müstahdemleri ailelerinin tâbi oldukları ahkâma tâbidir. İnşaat dairesi mensublarından vazifeleri icabı seyyar olanlarla vazifeten devir ve seyahat edenlere hizmet kartı verilir.

H - CEDVELİ

1932 malî senesi bütçe kanunu : No. 1978

MADDE 6 — Mudanya iskelesinin harb esnasında askerî demiryolları idaresince teediden inşa edilmiş olmasından mütehassıl hukuk ve menafii Mudanya belediyesine terk olunmuştur.

Devlet demiryollarına aid olupta işbu iskeleden geçecek olan malzeme, mahrukat, alât ve edevattan belediyece resim alınmaz.

1934 malî senesi bütçe kanunu : No. 2478

MADDE 13 — Anadolu demiryolları idaresince Eskişehir ve Kütahya vilâyetleri çiftçilerine tevzi edilen tohumluk bedelinden idareye henüz borçlarını ödemiyenlerden yoksuzlukları mezkûr vilâyetlerce bildirileceklerin borç kayıtları terkin ve diğerlerinin takib ve tahsiline devam olunur.

it ile seyahat eden yolculardan alınacak nakliyat resmi hakkındaki 10 nisan 1340 tarih ve 472 numaralı kanuna müzeyyel 25 haziran 1932 tarih ve 2030 numaralı kanunun 1 nci maddesi ile tayin edilen 45 günlük müddet Devlet demiryolları ve limanları İşletme idaresine münhasır olmak üzere 75 güne iblâğ edilmiştir.

MADDE 14 — Muayyen tarifeli vesa-

1935 malî senesi bütçe kanunu : No. 2740

MADDE 13 — Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresi, inşaat, balast, travers, malzemei fershiye, muharrik ve müteharrik edevat, kömür, kereste, demir köprüler ve aksamı ile tahmil ve tahliye işleri için senesi bütçesindeki tahsisatın nısfını tecavüz etmemek

şartile âti seneye şamil taahhüdât icrasına mezundur.

MADDE 16 — Devlet demiryolları şebekeye mücavir şehir ve kasabalarla istasyonları arasında otobüs ve kamyon servisleri yapmağa mezundur.

1936 malî yılı bütçe kanunu : No. 2991

MADDE 12 — 1818 sayılı kanunla inşaat ve işletmenin ayrılması üzerine inşaat dairesi teşkilâtında kalıb Devlet

demiryolları ve limanları işletme umum müdürlük kayıtlarına dahil bulunan demirbaş eşya bedelleri terkin olunur.

1938 malî yılı bütçe kanunu : No. 3394

MADDE 10 — Her hangi bir sebeble kullanılmamış olduğu sabit olan biletlerin bedellerini iade etmeğe umumî müdürlük salâhiyettardır.

MADDE 13 — Ankara garı büfe ve gazinosu için tahsis edilen mütedavil ser-

maye ile yapılacak muamelât ve sarfiyat muhasebei umumiye, arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine ve Divanı muhasebatın vize ve mürakabesine ve işletme işleri de hiç bir vergi ve resme tâbi değildir.